Acquistato per la Biblioteca
Comunale di Perugia
il giorno 12 Aprile 1916 -

Valtopina

Adam primus homo condituit eccl[esi]am

Adam primus homo condituit eccl[esi]am

Adam primus homo condituit eccl[esi]am

Al Mol[to] Mag[co] S[ig]or mio

Adam primus homo condituit eccl[esi]am

Ego Angelus officialis de Monte S[an]to

Ego Thomas not[ari]us et actuarius

Ego Thomas not[ari]us et act[uarius]

Adam primus homo condituit eccl[esi]am

Ego Angelus placidi de mont[e] s[an]cto fuj Sue Anno dni M. D. lo.

die 20. Julij dicti Anni.

Ego Horatius Carciaguerra de Eugubio fui hic

Hic fuit ego Faustus Comes Sancte Severine

D. C. V. J. D.

Ego Angelus Carciaguerra Legum Doctor

et Ego Horatius Carciaguerra

Ego Angelus Carciaguerra legum Doctor Statuti dicti Comitis Fausti

De officialibus cōis qui regere debet cum officio

Ego Theodorus Augustinus de Civitate Nucerie fui Sin
Capitano A. M. 629 1630 1631 1632 1633. 1634.
16

Ego Ludovicus Carbonus de Ostacciano hic Pastor
fui, die 15 Julij Anni 1633 1634 1635
et Theodorus Augustinus fuit Sin. 1635. die 16
usq ad diem 1636 1637

Rubrice secundi libri capitulorum.

De modo procedendi in criminalibus causis Rubrica — cap° j°.
De pena maledicentis deū virginez matiaz z sōs ei — cap° ij
De pena offendentis vicecomitez uel sūm officialez — cap° iij.
De pena offendentis simdcos archipōs alios officiales eccīe — cap° iiij.
De pena facientis Insultum — cap° v.
Q. Insultū gfundat si cū eo aliqua iniuriam fecit exq maior pena sequitur — cap° vj
De pena petentis aliquē cū aliquo genē azmoz — cap° vij.
De pena petentis aliquē mom vacua — cap° viij.
De pena euaginantis spadam siue cultellū z eū eis adminiūt — cap° viiij
Q. nullus possit tormentaz i mo ssōs — cap° x.
De pena exientis dpalatio uel ecclīe carcerem — cap° xj.
De pena facientis uel fieri facientis uel ꝑducentis falsum Instm uel teste — cap° xij
Q. vicecomes possit Imponere certaz pena ressonab — cap° xiij
De pena testiū nō gentiuz ocayoiōe testimony ferendi — cap° xiiij.
De pena rumpentis uel fragmentis parcem — cap° xv.
Q. Insultatus possit se tuey z offendē Insultantē — cap° xvj.
De homicidio — cap° xvij.
De furibz z latronib — cap° xviij.
Q. nō possit vocare gt minozes .xij. anis — cap° xviiij
De pena vezzoz Iniuriosoz — cap° xx.
De pena euadentis uel occupantis cenutez z poss — cap° xxj.
Q. nō possit procedē p Inquisitionē cōt ecclīasticū — cap° xxij
De pena Incipientis ressam uel rumoze — cap° xxiij.
Q. omes possit mallioz vbicūq fuerit valeant — cap° xxiiij.
De Quarta pte detrahenda ecclīe mallui — cap° xxv.
De Quarta pte minuendi ꝑt solutoem i. x dec — cap° xxvj.
De tertia pte detrahenda ꝑt parcem — cap° xxvij.
De penis duplicandis — cap° xxviij
De pena corrupentis aliquē officialem — cap° xxix.
Q. omes pene z ois baptia Intelligunt ad coztonenſ — cap° xxx.
Q. testes cogi nō possint nisi certis de cās — cap° xxxj.
Q. quis possit appellaz i decem dieb uel plē ecclīe spiritō — cap° xxxij.
De pena Incidentium ad Iudicū taxillos — cap° xxxiij.
De pena nō probantis Accusatū — cap° xxxiiij.
De pena Impedientis vicecomitē i exēndo officiū — cap° xxxv.
De pena Impedientis bāū eoꝝ i cor officio exercendo — cap° xxxvj.
De ꝓpīs ayulezo z eaz p viz tenētiū agnoscent — cap° xxxvij.

Rubrica quarti libri de ordinatione

3

III/2

Q vicecomes nō possit proponi vel ordinari contra formam capitulorum

R pena turbantis et impedientis vicecomitem aliquem de bonis eius

De pena ambasiatore nō tantum pro ambasiatis eis in possessis de eo quarto

Q dicti ambasiatores expensas petant

Q ors hōis faciat aliquam eius existente maiori L annis de minoribus xiii annis

Q quis vendidit alicui forensi nō subdito aliquam possessionem

Q sine possessionis i eo contentis sollidos

De scriptis signatis viris et terminos dividat

Q maiores xxiiii annis et mulieres possint se emancipare

De pena recipientis ius testimonii ne quis possit ad emendas petere

De pena adventicii aquam decurrere

Q suspectus de no offerendo debeat dare

De pena no habentis ad removendum possit ubi vult

De pena faciendi fossas et faciendas subtus fontes

De pena vendentis vineam adminutam nō hac forma

De pena vendentes terras decimas adminuat in hac forma

De pena proponentis aliqd capitula contra statum suspicatur et tollatur

Q aditus fontes expensis adiacentes

De pena scientis in pōmento ad arbores alicuius

De pena determinatis terminos

Q nullus de parentela possit de sidelibus nō fenāt

Q in tendat sonet datum p filios emancipato

Q sine alegna vel cui debeat restituere declarari

Q sine domus sex muros cum eis abū. q habeat murar et alios

Q de damnis reparationes possit et debeant sumarii cognosci

Q vineam accepta pfatis cui possint vendere

De salario et vectoribus qui vinū adducunt

De vina danda pensionis nō sentis

Q consul de villa quem possint cognoscere communis de his de quo

Q quibus debeat dividi collectiones datorum

Q nō teneat quem fugam p solvere

De salario capitaneus et deputatis de pedi

A

mulier

B

De salario vicecomitis

III v

Rubrice quarti libri dapnor

Liber primus

In nomine domini Amen Sancteq3 Individue trinitatis/ Ad honorē laudem q3laz 2 reuerentiaz omipotentis dei eiq3 gloriose matris semp virginis marie beator3 Xpi3 petri 2 pauli 2 aliorū Sanctorū 2 Sanctaz totius celestis curie/ am. Ad honorē status 2 excellentiam sacrosancte mris ecc̄ie/ 2 Sanctissimi/ dñi nri dñi Eugenij diuina p̄uidentia pp̄ti sui/ q3 in sede Xpi vicarie successer3 Et ad honorē status 2 altitudinem ac triūphum Mag̃ Mag. dñi/ dñi

p Sca romana ecc̄ie 2 S. mo dño nro W. ministratus 2 dyscretis Vallistoleti 2 Ville balaan Gisberti Ignalis. Nec non/ Ad honorē status Augustum pacē tranquillitatē 2 boni regimen hominū et vniuersitatis ac dispt̄ de Vallistol. Cum iura cōia 2 municipalia constitutiones adeo exacte caute 2 cautissim3 penas se trahere videantur/ q3 nisi temperie municipalis suis aliquale mollirentur crudelitatem potius q3 humanitate sapere censerentur/ Vnde augmentum q3d cupimus vniuersitatis 2 hominū pterō exsecutionē penaz ex spaciosionem 2 diminutionem reducere mus eōrundem Quare Nos Raynaldus alias Scotia Bartolomeus Nicolai chiuti. Antonius Jacobi Benedictus petri. Santus penne Postumus Bichi. Bartolom Gardine/ Nuctius fiorelle Nacholus Sapiti. fratbonus Andree Cinti. Et Bictus Mariani. Iuale venture/ Johes Zanchez Raynalluti Et Bgezy. Bartolomeus. tocti. 2 Sanctoz Dñi/ et Cūlus Spectis Statutaz 2 ordinatoribus Statutoz 2 ordinamentoz istoz p̄dctoz hominū 2 vniuersitatis Electi 2 specialiter deputati/ Volentes salubriter 2 bono pub. dctoz vniuersitatis 2 hominū prouidere istis Statutis 2 ordinamentis psentibus inuiolabili lege 2 vniuersitati 2 dispt̄ pactis pretio obseruanda. fecimus/ composuimus/ Ordinamus/ et Statuimus. Et ei. dei nōie ptiar Restringit et distribuere.

De Officialibus cōis qui regē debēt 2 cor officia. Rubrica.

In primis pro honore 2 Statu sup̄dci Mag̃ 2 p̄tentis dñi dñi nr̄i Et pro bono 2 vtilitate dcti cōis Vallis toleti 2 Ville balaam Statuim et ordinam. qd dcti cōis et de hoīb. ip̄ius cōis sint et ee debeant Illi Sindici 2 Massarij vllius Mag̃ qui p tpm cōis deputati 2 ordinati fuerint et scripti reperiūt in libro 2 regis

mationuz dñi cois man nri vicecomit qui p tpe fuit ul alt' off
Qui Sindici z massarij regere z gubernare debeant ipum
coe bona fide z sm fraude. Et ei ce debeant i auxiliu vicecomitis
zcuiic z aliop officialiuz ipius dois et tenean' z debeant dare eis
adiutoriu consiliu z fauore ad voluntate ipop zcuiusq ipop
ne aliqua remaneat impunita

Nota q sindicus et massarij debent dare auxilium et favorem vicecomiti et pertinet ad eius officium

De ordo eligendi Sindici . massarios z cam . Ita capto 9.

Item statuimus et ordinam . q singlis sex mesib de mo z
gsentia vicecomit qui p tpe fuit fiat i loco gsueto quale gsiliu
parlamtum z arengu olim hoium comunitat vallis topini z
ville balneay pdict . In quo quidem consilio eligant et
eligere debeant unus Sindicus qui sit Sindici z procu
gnal' dñi dois . Otto massarij et unus Camerarius Quor
officiu duret z durare debeat sex mesib Qui Sindici et
massarij ul maior ps ipop habeant potate bay Jurisdictionem
z auctoritate Ordinandi z reformandi de et gsulete z deliberar
sup omib z singlis negotijs ipius dois de quib p vicecomitem
dñi dois ponerent' et et sine p ponta et Camerarius dñi dois
faciat illas expensas z illis ps dois z pillis reb et negotijs que
vid'bunt eis ul' maiori pte ipop . i utilitatem z honorem dñi
dois vbi z quotiens eis videbit z placebit Et soluat z expedirat
Idem cam de pecunia dñi dois Quicqd aut p eos ul maiore pte
ipop ordinat z deliberatu extiterit plena obtineat robur firmitatem
no faciendo tn de forma aliop capitop pnte Statuti
et prudere sup omib negotijs dñi dois put eis videbit z placebit
Et oia alia e singla facere z exercere possint que omnis tota
dñi dois facere z exercere posset no in ut pde et forma capitop pnte
Statuti Que capitula Statuta semp firma pduret Qui Sindici
z massarij jurent ad Sca dei euangelia tactis scriptis coram Offic
facere z exercere bona fide z sine fraude z dare exibe z recipere bonu z utile
consiliu p coi . Et venire ad consiliu quotiens fuerint requisiti Et oia
facere que ad eor Officiu spectant p forma capitop Statuti et alia
utilia pdco coi facere z exercere . Et utilia z nec exercenda et suspecta
Sindicus z massarij durante eor offic no possint aliquem
convenire nec ab aliquo vel allquibus conveniri . Et si

Nota q durante off. Syndici et
Mas. non poss. conveni

ad consiliu nō veniret soluat quilibz ipoz qui nō veniret fl̄ xx sol̄.
p qualibz vice de facto pur ip̄i sindic z massarij qui maior pt̄ ipoz
videbūt z placebit ipa pena diuersis vicibz possint z exigant.

De Massarijs nō
venientibz ad cōsi
liu

De Juramento z Officio Camerarij — fīa — cap. 44.

Camerarius dicti cōis ī principio sui officij teneat̄ jurare in
manibz vicecomitis vel ei⁹ officialis dicti cōis ad scta dei euangelia tactolibro
z jurando promittere sup̄dco vicecomiti vel suo officiali tenpitch nove ip̄i
cōis ipius officiu Camerariat⁹ exercere fidelit̄ z legaliter sine fraude
et custodire z saluare quicquid ad suas manus puenerit ī ipo et
pro ipso officio p dco cōi. Et finito suo officio si aliquid restabit ex
debitis dicti cōis z depensis z rebus ipius exceptis expensis p ipo
cōi factis cum deliberatione Sindici z massarioz z sibi restituēt
successori suo infra xv dies a fine sui officij vel possit ad ra
tionatores poni faciat ad rationandum ipsum z suam rationem assig
nauerit pena c. ſ. si fecerit no restituendo ī dictis tribz residuum
ut dictum est. Et nichilominus p Officialem dicti cōis cogi z appellj debeat
ad restituend. ei qd ad rationatores pdci assignauerit. Et et d̄ sindici
Sindico z massarijs vel cui ipi vel maior pt̄ ipoz voluerit libros
pulicos z quaternos scripturas z res z bona ipius cōis p inuentarium
et fiant duo inuentaria vna nob⁹ vna⁹ remaneat apud Sindicū
z altera teneat cum nobis. Que cum Camerarius teneat̄ facere
illis expensis q debuerint que pruerint a Statuto z si
alt fieret id expenderet de suo ppo expendere videatur de quibz
expensis z et introyt dicti cōis fiat z fieri debeant duo bastardelli
a quibz scribant̄ omes introyt reddit z prient dicti cōis ad manus
ipius cum prient z pruenerit et et Exitus omes expensi fiant
dicto cōi debite z diligenter assignando causam p que z quibz
fiunt ita q plane z distincte apparebit. Quo bastardellorum vnus
sit dicti camerarij z alius remaneat apud Sindicū z massarios
dicti cōis. Statutum et quod Camerarius teneat ī principio sui offi
cij dare vicecomiti vel ei officiali tres duos bonos z idoneos fideius
ei stipulat̄ certa pena et obseruando pdcis. Ad rationatores vero
dicti Camerarij fiant et eligantur p Consiliarios seu majores et
Sindicū z Successores officio z quilibz eorum debeat rationari ī xv. dies
finito suo officio et relasset bastardellos inuentarij recepit z manibz suc-

Vz. Sindici et mayssarios pena .xxb. lib. dñi. desso amittendi.

De Sindicis et mayssariis possit congregare consilium. Rca cap. iiij.

Sindicus et mayssarij dicti Cois uel maior pars ipsorum cu voluntate Vicecomitis possint et eis liceat congregare et congregari facere omnes homines Cois de vallis topini et Ville balaam quotiens et quando eis videbitur et placebit pro utilitate dicti Cois et inde eos ponere ordinare et reformare et dicta et singula facere cu assensu et voluntate consilij duorum hominum omnium dicti Cois uel maioris partis ipsorum put eis videbit et placebit pro utilitate dicti Cois debeant dicti Sindici et mayssarij requirere et monere Vicecomitem aliumue officialem ac et prestari Vt dicti status et ordinamenta dicti Cois et jura Vniuersa debeant obseruare.

De juramento vicecomitis — Rca cap. vj

Vicecomes Cois vallis topini et Ville balaam qui pro tpe fuerit uel eius officialis imperpetuu sui officij juret et jurare debeat ad sta dei euangelia corporale tactis sps. suu officiu Vicecomitis facere et exercere bona fide et sine fraude et facere ministrare jus et justicia omnibus petentibus coram eo equale diuitibus et pauperibus orfanis et viduis et miserabilibus psonis et omnibus aliis quibuscuq psonis et saluare et custodire ipsum Cois et homines ipsius Cois et res et bona ipsius Cois et bona ecclesiarum et obseruare et obseruari facere omnia et singula statuta et ordinamenta et reformationes facta et fienda et ne permittet quod bona dicti Cois diuidantur expendantur et ne patiet nec patietur et consilio uel denegabit aliquod arbitrium quod forma capituloru predictoru statuti et ordinati non valeat ullo modo et nichilominus pdat de suo salario xxb. lib. dicti. de suo salario. soluendi et augumentabit et non minuet ipsum Cois et jura ipsius Cois et jurisdictiones ipsius

cois Et recapiabit psonas hoīz dn cois ⁊ tres de et lona ipoz toto posse suo. Et ip̄ dabit lonū legalem ⁊ sanuz cōsilium lona fide ⁊sn fraude Et si dns vicecomes fuit negligens ī petic̄ ul aliquo ipoz in ꝓpb̄. libi dn̄ p sn̄dr̄ōz̄ puniat.

De Officio vicecomitis — Vltra cap̄. vj.

Item Statuim ⁊ Ordinam. qd dns vicecomes cois .te ballis ⁊ mll possit ⁊debeat recipere oēz Amisam ⁊ demistat Coza ciendi Et et formare onem Inquisit̄ p̄ces p fozam capl̄oz p̄nt Statuti Et dare ⁊ statuer t̄mōs ⁊dilat̄ ⁊ scribere ⁊ fac̄ gmiss ⁊ relat̄. Et excusat̄ ⁊ stipulat̄ recipē. Et oia fac̄ ⁊ exercere possit ⁊ valeat vb Judex ⁊ trimq Judex ⁊ officiat dn̄ cois Et determinabit finiet ⁊ sn̄iabit omes Cmules ⁊ criminales. cāb Coza eo vtentes. vz Cmules cāb ītra xxti. dies a die gtestit lit̄ gputand. n̄ steterit p ptes. Criminales uō in fra xl. dies vtiles. adie excusatois facte, si aplit fuit ul adie Initiaq̄ p̄cess. ḡn gtimax quis cēt Et si dlie determinaūt ul diffinierit post dcm tps nō valeat ner teneat vllo mō. Excepto ī criminalib cois q̄ hoc sn̄elligit ḡn vicecomes cēt ī valle topm̄ ptā Et si nō diffinierit ī dcō tpa puniat pēn. viij. libr dn̄ et tenta ḡhitat ī qua debuerat ꝯdēnar ꝯreus Accusat detinetat ul Inquisit Et obseruabit ⁊ obstruari faciet omia ⁊ singla Capla hui Statui et debit bonū ⁊ fidēl ⁊ bona fide ⁊ sine fraude dco cōi ⁊ ut ⁊ dic capl̄o dict̄ est Et omēs cedentias ī ponis ⁊ ī ponend retinebit q̄ retinenda fuit Et augmētabit ⁊ nō pmittet dcm cōe jurisdict ⁊ jura ipius sub fraudar ul submitt negz minuj Et obstruabit stetumēta pub ⁊ obstruaj faciet que Cozam eo p̄duct ul obstensa exist ī cēt falsa ul simulata ul de jure nō valeret ut ī capl̄o de Cmulib cois plenius ḡtinet. Et nō recipiet ab aliqua p̄sona aliqd Ensemum et nō recipiet a cōi ul singlis p̄sonis ultra salar̄ sibi Ordinat et nō Acceptabit aliqd ofm

durante suo officio ex dimy vallem topmy Et duus vicecom ul ei⁹ offic
finito suo officio debeat stare ad Sindicat tribs diebs Coram
Sindico seu Smdis eligend p Sindicat cois z magnatibs
dci cois ul maiore ptem ipoz Et dus Vicecom ul ei⁹ officialis
teneat z debeat scribe omes z singlas scripturas publicas z quas
ad suu officiu spectantes. et stare debeat ytimo tota valle z nd
discedere toto tpe siu officij nec se absentare ab officio pdco nullo
mo sin expssa licentia dcor Sindic z magnatu ul maioris
pte ipoz pleny ppo. Et den de suo salario retinere. Et dus vice
comes tpe siu sindicato teneat z debeat dare duos bonos fidedigos
sindico seu sindicis pour ad sindicandu ipm & stimdo sua z despensas
dem pro tota pdca sindic seu sindicat expedientes.

Q Vicecomes teneat facē scriptuz de libris suis Xiiic cap⁹ lxj

Item statuim z ordinamus qd vicecomes ul ei⁹ official cois
dce vallis topiny z ville balliam teneatur z debeat facē scriptuz
de oibs libris z cartis hitis siue scriptis z no scriptis
quaternis z libris omiz scriptis p ipm toto tpe siu officij
Et ipos libros z tenementa dare z assignare debeat dcis
vic ul offic Sindico z magnatibs dci cois tpore siu officij
Et et facē teneat idem vic duos libros seu bastardellos
de introitibs z exitibs dci cois qui pueniunt ad manus comunes
dci cois quoz unu dus comes retineat apud se z alium remanere
neat penes Sindic z magnatibs pdcos sin aliquo ptio vel
de bastardello que remanet dcis sindic z magnatibs tantu et
et scribe teneat z debeat i ipo bastardello omes introytus z
exitus dci cois tpe siu officij sin aliquo ptio ut dictum est

De Electione et Officio bayuloz — Xiiic cap⁹ lxij

Baiuli cois vallis topiny z ville balliam sint et esse debeat duo
baiuli boni z sufficientes. Qui baiuli eligant hoc mo vz
qd bandiat aute notificet Siquis sponte voluit acceptare offo

bayulat ille seu illi sint bay dñ cois cum salario depñdo p dñm rec
p quolibz ipsoz p ser meschi Et ad aliquis deum bayulat off
nō acceptauit sponte / tunc Sindici et assazy dci cois
p tpe fuerit facere debeant electionem dcoz bay cū dco salario
p dcis seys meschi Et ille seu illi qui fuerit electi et nonati p
dcos Sindict et assaiatos teneant et debeant ipsum officium
acceptare et facere pen. & solid dcis p quolibz nō acceptātis
Et si totū hoc defecerit et ipsi loci nō hñt volumus qd ipsi bayuli
eligant hoc alio mō vz qd primo cū cia Imbrissulentur omes
ville dce valles tocius et ville balciany p eius pte et singlis
seys meschi In cōsilio cōiali extractent duo ville de dca brissula
dui mō dce ville fiant equales inter si vz i focularib Et ille duo
ville sic i consilio coza oib existentib i ipō consilio extract
teneant et debent dare dcos bay dnm qnalibz villa cū dco salario
a cois p dcis seys meschi Et si dicte ville uel aliqua i pz fuerit
negligentes et nō dederit dcos bay ipa villa seu ville Inñitat
penam quolibz die qua steterit seu steterit in mora & nō
dando dcos bay quilibz solid dcis et qnalibz villa sic electa et
exacta et quolibz istoz modoz i simul et sep patim et Inceptu mādu
possit redire ad aliam ne cōe aut spiales psōe ipius cois et et
cius ipius cois patiantur detrimentū de ipō Officio bay p dict
Et qd dicti bayuli teneantur et debeant facere citat psonale tot ad
dom hitat cum familia et hitantes i vill nō possint trahi
i castro nisi attinet psonale tot ad dom hitat cum familia Et
Et fiat ullaz Imbaxiataz ass eis Imponere p Sindict et assaiatos
et cius cois dce valles et ville / p tinent et spectant ad coz off
bayulat et de toto et quicquid fiet p vtilitate cois et cius dce
valles et ville / fidē teneant et debeant fidelit et legalit et sine fraude
Et ois et singla facere que ad coz spectat officiu. Citatos alt
relat dcoz bay et cui ipsi credatur et habeant p plena fide nō
obstante si de amissione nō apparet Et solum citat relato sufficiat
absq amissione Et hoc locum habeat i cunctis cibz. Salvo qd i cibz
assaliozo debeat apparere de cōmissis et relat Et quicunq ex dcis

bay falsam fecerit ambassiatam seu citari fecerit ut relatt ut fraudez & miserit
d'sno officio puniatur pena p̄ps ℔ den. et dapni emendet patricij p̄dc
vice & pena. Q̄ni bay vnus ipoz continue mozari debeat cū cūa
ner se absentare debeat sin expssa licencia ipius cūe ad pen. do ℔ den.
p quolibz & qualibz vice de fro anfurend. Et q̄ ipe bay no possit fare
aliqua ad uocari ut pare p aliquo cora cūa ad pen xx ℔ p quolibz & qlibz
vice Et q̄ ipe bay & quilibz ipoz possit coz officiū fare & exercere
et post fimt sex mens donec alius bay nom electi fuerit & juraverit
coz officiū et quicquid p ipos ut aliquē ipoz fiūm fuit valeat & teneat
no obstant clapsis dcis sex mens. Et q̄ nullus bay possit fare aliquā
imbaziatā cōo distrō dcī cois vallis topm & ville balaam p feo ppe
alicui officialis. aī coz velle et si aliquis officiat cogerent ipos
p p̄dcis soluat de suo salario p quolibz & vice qualibz & ℔ den. Et
si dicti bay ut aliquis ipoz no fecerit citari ut relatt put ei⁹ ut
alicui ipoz mandatt & illi fuit soluat de fro p quolibz & qualibz
vice ℔ den. Et p̄dicti bay & quilibz ipoz teneant & debeat ī mp
pio coz officij jurare coz palr tacto libro ī manib⁹ vicecomit dcī
coz officij bajulato & oīa & dca ī ista capitlo pntia statuta p̄tinet
& spectant ad dcm coz offm & q̄ p forma ipoz capitlo statuta teneat
& debeant facere & exercere solicite diligent fidelit & legalit sin aliq
fraude ad pen ī statutt apponit. Et nōia & p nōia dcoz bay scribi
fiant & libro reformatoz dcī cois cū anno mens & die cui⁹ nūc ipoz
bay mencōnt qui p tpe fuit.

Q̄ Sindici & assisij possint eligere alium loco ysliaūoz motuoz. lxx cap. xxvij.

Si contigerit aliquē assisam Sindicū ut camerarium dcī cois ajoz
ut absentare a dca valle topm & villa balaam ut ei⁹ dispt p longam
absentiam q̄ Sindici & assisij dcī cois qui p tpe fuerint ut major
ps ipoz loco ipius mortui ut absentis alium eligere possit & valeat
& scribi facere de eadem villa seu loco de qua seu quo talis mortuus
erit ī xl dies. possit talis mortuus erit ut absens.

De Sindicamento officialiū — lxxx cap. xx.

Assiz. Sindic. dicti cois. balli topini. ville balcium. qui pro tpe erunt
officio dicti cois. teneant eligi scandicii seu scindicos seu adrationatores ad scindicandum tam vicecomitem vel alium officiales forenses
qui pro offic. nostro tatos. de cets meb in sco mesbi. vel diebus assine
officij ipos. et cuilz cois. vz hoc mo. qd dni Sindicatores et notis si
opus fuit. et eis videbit eligant p dcos Sindic. et massarios dcj
cois. et ille vel illi sint et ce delcant. Sindicatores et rationatores
et notis. ad scindendd ipos. offic. vel aliquem ipoz. qui scindicatores
adrationat. et notis. habeat et hre debeat p ceis salariis illud qd
p dcos sindic. et massarios fuit deliberatum. Qm sindicis et adrationat. pdcis habeat plena jurisdictem inquisitoem predcam et predi
mandi seu precepti et pcessu judicij. qui pdcos officiales delinquentes qui
forma pnte Statuti receptos culpabiles. m. x. lib. den. pquolz
dcpnare et scindere et restituti rei accepte debite cui seu cuilz
psone et eo qd dampnificasset. cui vel cuilz psonas debuit. et qui
corp pcessi sniam seu dcpnatis p ipos sindicos et adrationatos
ferend nisi posset opponi. Et vicecomes Sindic. et massarij
qui erunt p tpa teneat et debeat smas et dcpnat. pdcis et alios. dies
pen. vel tpe. Execuit mandar. et vicecomes vel alius officialis forens
teneat et debeat tpe cui Sindicat. daze cui sindicus seu sindicatores
duos bon fidei. et simile jur. et dcm. faciendo indepn. cui dcc. officiales
psonas et admin. statore cui officij.

Qd vicecomes debeat exequi smas sue tpe latas per cur. xij.

Vicecomes ut ei locut. ut officialis dn cois. dicte valles et ville
teneant et debeant omes et singlas dcpnatos et dcpnat. smas
latas tpe ipoz officij exequi et execuit mandar. cui effectu i unu
mesb. adie lat. sine. sub uictute pstiti jur. excepti. Et ipse
detinuat latas et snias ultimas quas tulerit tpe sui officij. et
si ncalicias fuit tpe dcc. debeat penam xl. solid. pquolibz vice
et pquolz dcpriand p Sindicatores ipius cois.

Q reformationes et ordinamenta valeant non obstante tria capitula xij.

OMnes et singulas deliberationes reformationes ordinamenta et provisiones factas seu fiend p Sindicos et Massarios dicti cois quibuscumq; consilys arengis seu admanitis hactenus actentis. Valere volum⁹ et tenere non obstantibus q non repetunt bandimenta sibi et ipsis ut aliqua ipsarum et non obstantes q non cent⁹ fuits ppositi. Et quas reformationes deliberationes ordinamenta facta ab anet hactenus. nichil possit obviari ut opponi. Addito et hoc etiplo q aliquatenus arengia admanitia ut consilio vocis dicte Cois pod⁹ et totius vallis Lucerne et valle balsarum pdict⁹ fieret aliqua proposita sup qua Consilium fuerit reddita p aliquem consultorem nl plures q Sindici et massarii debeant vocari si fuit/ teneant et debeat anteire ad pulsum ad bussulas et ad fabas dictum et consilium cuius consultoris tend alio modo et q deliberatum fuit et attentum p maiore parte ipsor consiliator Sindicor et massariorum. et hoc dicti cois Nec sit declarato q si dicti consultores fuerint in substantia ad minus tria q tunc mictat ad pulsum dictus unus et dicum alterum et si plures consultores reddiderint consilium trades suba. et effectu alius consultor sive plures consulerint in quo tunc ut s mictat ad pulsum unum dicum q. aliud et illud q obtinebit p maiore parte astantium in ipa arengia admanitia ut consilio vocis obtineat firmitat et reformat ac pro reformato habeat. Et si aliter fieret nec valeat Et pdicti vicecomes Sindici et massarii et quilibet de pdicis pena maiant. q solidos den pquolibz et vice qlibz.

Q Sindicus et massarii teneant assignare debita cois eor successoribus — cap xiij

SIndicus et Massarii dicti cois qui fuit et erit p tpa tenent et declarant in octo dies post depositem eor officij assignare Sindico et Massariis nouis omia et singula debita cois facta eor tpe p Sindicu et Massarios dicti cois imponatur collecta p dicis debitis ut eis ul maior pte vid⁹ et videbit et placebit ad dam pena p quolibz vicem.

De Sindic & massary possit prorogar tminus & pcessib & suis ferendis

Rubrica cap. xliij.

Adhec ut pcessi ciuiliz & criminaliz cauzo et etiam Smie sup eis ferende pcure nō valeant. Statuz & pūti lege firmam? q? Sindici & massary cōis valley topim & vill balciany ul maioz ps ipōz vna cum bucconit & de sua voluntat possint et valeant vbi & qn & quoties opus fuit & ois videbz et placebit in ipis pcessi expediend & isms sup eis ferend tminu seu terminos statuti i quē seu quos deberat ipi pcessi expediz & sup ips isms ferend prorogar et et tminis testiū recipiend & quicqd p eos stim fuit valeat & teneat nō obstante alia statuto q? cūq? loquente.

De Ambaxiatoribz trasmictendis

Rubrica cap. xlv.

Statuimus & ordinam? q? Sindici & massary qui p tpe ciuit officio massariat dñi cois tenean? & debeant i ambaxiatis quas expedit trasmitti debe ipz mutuū dñi cois tales modū seruāt vz q? quotiēs fuit opportunū aliquē seu aliquos ambaxiatores trasmictere trasmictat bonos legales & suffiacentes quo seu quibz trasmiss ipm ul ipos ambaxiatores semel trasmiss toto tpe eoz officij amplius nō trasmictat. Hoc declarato q? Ambaxiatores euntes ad locuz distantē p xxx. miliaria ul i circa habeant p quolibz coz & p quolibz die v. ß dñy. Et a xxx. miliarib cusq? habeāt ß xv dñy p quolibz coz & quolibz die. Et a v. miliaribz i ß x dñy p quolibz. Et plus & minus i quolibz doz casū put dict Sindici & massarys videbit & placebit.

De Salarijs Sindici massariox & cam & anc

Rubrica cap. xlvj.

Massary Sindicus & Camerarius dñi cois qui p tpa ciuit habeat & habere debeāt a dō cōi p coz salario p sex mesib vz quilibz massarius habeat xxx. ß dñy. Et Sindici libz v. dñy. Et Camerarius habeat libz decem dñy p simalis sero mesib et plus petere nō possint nec habere que salaria cam dñi cois qui p tpe fuit soluere debeat de bonis & pecun dñi cois & fine sui officij. Et plus & minus Sindici & massary dñi cois voluntate consilij dcā salariū possint augere & decrescere prout eis videbit.

Qd massarij & sindici obediat vicecomiti in suo officio faciendo. Xxmo cap°. xlvij

Item q̃ cū expediat & ngr̃m sit q̃ qui honorē sentit a suo cōi et onera sentiat ab eodē. Statuerūt & ordinauerūt reformantes q̃ omes massarij. Sindici & cam̃. qui p tpe erūt. Ac et omes alij homes de dā valletopm & villa balciani & eor̃ districtu & quibz ipor̃ qui requisiti fuerit a dō vicecomite vall topm vill balciani & p ei⁹ pte & man̄ p aliqua seu aliquibz exactoribz faciend. de aliquo ut aliquibz hdepnatis ut p aliquib datiis ut collectis in dō cōi. ut et in exercendo quibz sui officij vicecomitat & in oib alijs negotijs dñi cois. venire debeant & se pntare coram ipo vicecomite ut alio offic et accedere ad locū obi p ipm vicecomite man̄ fuit ad dm̃ exercitum & negotia faciend. et ab ipo vicecomite no discedere don dā exercitu seu alia necessia ad dcm sui officij spectant sine licentia fuerit et ab ipo licentiam hnuerit discedendi. Et qui offenderit in pdcis ut aliqd pdor̃. incurrat pen. xx ll. dn̄ de fco amfurcand. Saluo q̃ quicqd hūit iustum crim & exercitum legitimū q̃ ad dcm pen minime teneat. Et vr pdcus possit procedi in pdcis p omes modum.

De modo Imponendi datiuas seu collectas. Xxmo cap°. xlviij

Item statuerūt & ordinauerūt reformantes q̃ Ql p debitis & expensis dñi cois. vz p subsidio faciend. p salarijs vicecomitis massaior̃. Sindici gnalis & camerarij dñi cois. p salarijs castellanor̃ et bayulor̃. p Ensennis faciend in festo natiuitatis dñi & festo pasce & p salarijs sindicor̃ & ad rationandor̃ officialiū dñi cois & p salarijs & pmissis ambaxiatorū trasmissor̃ & hrmtiū vis q̃ necess fuit. Et p singulis oib expensis faciendis in dō cōi Imponatur collecta siue datiua. hoc mō vz. q̃ ipsi tres eopem Imponant̄ p catastum vz p libram extimat catasti et p focum et p libram & focum Sindici & massarij q̃ p tpe fuerit in. xv. dies Inpncipio eor̃ officij debeant assortire & ponere sup eis ut maior̃ pte ipor̃ videbit & placebit Item q̃ dca datiua Imponat̄ singulis sex mensibz p libr & focū ut dcm̃ e/

Nota hic q̃ sindici et massarij possint debeant mandare.

Qd Cam̃ · cois nõ soluat aliqua qtitate sin̄ deliberatõe
z mãd ifflo

Bxm cap̃ · xlviij

Item diam̃ statuim̃ et ordinam̃ · qd Cam̃ dñi cois · qui pro tpe
fuat nõ audeat uel psumat aliqua qtitatez pecũ de pecũ et
ere dñi cois dare soluere uel tradere alicui sin̄ ex pssa licentia et
deliberatõe Sindici z ayassatoz dñi cois ut maioris ptis ipoz
Et si ẽt fecerit de suo pprio dedisse z soluisse psumat̃ z habeat
Hac edicto huic caplo z expssi ordinatt z declarato · qd dem
Cam̃ de denarijs et pecũ exigendis et tractis z ad suas mans prichas
seu pueniendis de datijs z collectis impoitt z imponendis
teneat̃ z debeat huiusmodi solue z distribuere in illis et
pillis expẽs salarijs z debitis pquibz dicta collecta seu da
tiua impota ordinata z deliberata fuissẽ p Sindicos z ayassatos
dñi cois. Et nõ possit neq; debeat aliqua qtitatt de dicto collecto
seu datuijs cum deliberatõe ut sine dare soluere uel quolibz
expendere pro aliquibz opportunitatibz z necessitatibz dñi cois
ut tñ mio pssubsidijs solutt z salarijs ẽ stipt · ad pẽn et sub
pẽn xxl solidoz den̄. Et eadem pẽn volumus incurrere Sindici
et ayassatij dñi cois qui deliberauerit qd ex dicis den̄ z qtitate pcta
aliqua qtitas mutuetur uel expenderet aliqua ocõne qd ocõa
solutis supẽdis · z uicecom si pcta ignorauit z tuerit pro dimidia

De Electione viatoz z scynatoz z eoz offio ẽt cap̃ · xx

Viarij z Scynatarij sup vijs et scynaytis cois vall toꝝ z ville
balcani z eoz dispẽt. sint illi et illius nũij qui Electi z dpu
tati fuerũt p Sindicos z ayassatos dñi cois ut maioze pẽn
ipoz. Et nõia illoz talium electoz scribant̃ in libro reformatoꝝ
vbi scribim̃ alij officiales dñi cois mans vicecom q pro tpe fuit
ut alibis offe dñi cois. Qui sindici z ayassatij pdi ut maioz
ps ipoz obtinẽt eligẽ ipos viarios z senatarios bonos et
sufficientes ad pdca facienda. Qui viarij z senatarij teneant̃
imprimis eoz officij iurat ad sca dei euãgelia coz pal tactis
scripturis in manu vicecom. Eoz officiũ facere z exercẽ bñ legaliter
z fidelit z obsẽuare ptenta in pnti caplo et alijs qui de tali materia
loquuntur. Et ipi viarij et Senatarij pdi quolibz ipoz in sua ẽta
una cum vicecom z sine eisdem debeant z teneant ꝯ et reducere omes et

singulas vias tri in corp ḡtis qꝫ et ptoti vall tocum z vall balcam z discor
corp et ipsas vias quas no ducerit terminatt debeat vna cu[m] ma
seriis quos elegerit z duxerit cu[m] eisdem si eis videbr t̄minar. Et si
alique ducerit ipsas forte adphens ꝫ aliquē teneat z debeat mandare
tali sup adphendent qꝫ sup adphens relapss ipsam viam i pstinu[m] statu[m]
sim dar determinarez ifra. x. dies pen. xl. ß ꝫ prohibz z qualibz bine
ꝫ cuiam z[ar]t. dño inferend. Volum et z pnte lege firmam.
qꝫ quotiescuꝫ dri viarij z senatarij ul aliquis ipor fuerit ꝫ aliquē
ꝫ aliquē seu aliquos sup aliquo stretu viarij senatarij termin et et
terminor seu aliud ḡ loco t̄min habēt / tenant z debeat ire
ad locum vbi dar stretu est / et ipsum stretu t̄minare z finire
recepta informatōe a aliquibz de aduentib dō stretu. Et qd fuerit
fuit ꝫ eos ut aliquē ipor viarior z senatorꝫ valeat z teneat
Et ille seu illi tales viarij seu senatarij qui dum stretu diffi
nierit et terminauerit habeant ꝫ corp salario ꝫ quolibz
t̄min seu loco t̄min qui ꝫ miserint ad t̄minandu[m] z ꝫ qualibz
pte xij. den. et ꝫ quolibz alio stretu qui finierit similiter
salar. habeant Et dnōs sigde strad. vie eos dar. vall
z valle sint et eis debeant t̄mte amplitudinis qꝫ oi ipse
possint vti cu[m] alt. alalibz ponderatis z cum barutis sta
t tale qꝫ ginuo z semp qualibz cu[m] dnis alalibz ponderatis
barutis ul aliis qualibz rebz ul no ponderatis ire et
redire habeant / Et dī viarij seu senatarij teneant et
debeant quilibz i sua strada viam z determinare strados et
vias Et que inuenerit sup adprendiss referre vicecom ul
sup officiali Et sic viarij fuerit negligentes ipi ul aliqs
ipor r[ati]o puniat pen. xl. solid. de fisco /

ℓ possint z valeat

modum post ipm̃ t̃minū x dieꝝ. Et ipm̃ cogere ī palatio psonale
et reale elapso dō t̃mino ad voluntatem petentis seu creditoris
Et de ipo palatio nō discedat donec satisfecerit creditori debito
z expēs. Et si nō cogeret ī dō palatio tūc ad petitoꝝ ipius ḡt
petm debitorē detonis eiusdem ipi creditori p ꝗtitate petita z exped.
z ḡt eum predat ut s. in alio caplo obtinet ḡt gtumates. Saluo z
reſruato q licear ipi loco obtenti ul ḡt quem prederet produ
cere aliqd ſtiz ul ptocollum. pducer et opponere ḡt ipm
p̃ceptum z ḡt ipam obſervationem seu ḡt ipm ſtiz ul ptocollum
ī. quilz dies adie fr̃i p̃cepti p̃dri exceptiones iſſtas vz ſoluit
quietat. z fulſitat. z nō alias, z ī alior quilz dies ipas pbare
debeat z nō voltra. Et si opposuer alias exceptiones q̃ p̃dns nō au
diat. Siquis nō fuit obſervus aliqua ꝗtitat ul rem ī iudicio quā
cet. a ſolid ul abinde ī. ul ḡt pducerer ſtiz ul ptoco
llum de dca ꝗtitat ſi ul abinde ī. p̃paiat p Ciuaz eidez
q nō secedat de palatio dō satisfecerit creditori de ꝗtitat petita z
expēs. Salius sibz z reſruat p̃dns exceptionibus tm. Quas ex
cept ut altera ipaz possit opponer. Stando semp ī palatio et
eas pbare ī t̃mino p̃dm. Addit ē hmoi caplo q si quis forēs
obſervus fuit debitum ul rem aliquam in iudicio ad petiti alicui.
de dca valle z villa ul alibi ul ḡt cum pduceret aliqd ſtiz
ut ptocollum cuiusq ꝗtitat ul rei ei ipe reus forēs cogat psonali
z reale p ipo debito ul re. ī palatio cois ad voluntate creditoris
pria ꝗtitate z expēs. Reſruato tm ipi forēs oib suis excep
cionibus p̃dns s. pmiſſis. Quas z q̃libz ipaz possit pbare z opponē
ī dcis t̃mino tm. nō discedendo de palatio ī daret ydoneas fidei
de iudicio ſiſti z iudicatū ſolvend. Volum̃ ī ſup ordinam̃ q̃ ī
causis int forēs z hoices de dca valle z villa predi possit quolibz
t̃pe et feriato ad petitū cuiuslibz petentis.

De modo procedendi in Curiis [illegible]

Petenti ī iudicio ḡt aliquem debitum. v. ſolid ul abinde ī.
cum fuer denouo ſtando creditur z ſuer fr̃i aliqua pbacion.

dū nio vna z eadem boue nō posse pete n̄ istam q̄titate .v. ß tm̄
sit abmde i. Et dū nio de vna quatit̄ que sibi debet̄ n̄ p̄mus
juramt̄ pete nō possit et nō plus a .v. ß uō s. vsq; in quīq;
stetur z rede datur sacramēto petentis cum vno teste qui non
sit familiar̄ dēi actoris et ei nō attineat i p̄mo ul 2o gradu z
s uō quatitas sit a .l. ß s. tūc actor possit z debeat pe
tionem seu intentionem suam p̄ducere z p̄bare sūmar̄ie Et vice
comes ul ei⁹ vicarius seu locūt ipius cois teneant facere dari
rem petitam z p̄batam sūmar̄ie ad petitorem actoris i mediate vsq;
i quatitat̄ decē lib̄r̄ tm̄ jurisdict̄ habet Et si quatitas petita sit a
x. lib̄r̄ s. Tūc dēt reo libellus ab actore si petit sit Et dēt
p cuiam dī cois tm̄inus ipi reo ad opponend z excipiend
q̄d ipm libellum. quinq; dieb̄ ad respondēd ipi libello i tm̄inus
petm̄. z actore q̄rent i tm̄io p̄do z q̄tumat̄ i causante q̄d eu
p̄dī possit tamē q̄d q̄tumacem ut s i capīo de hys qui q̄tu
mas st q̄tnet Et si jur̄ sit delat̄ reo ab actore de quatuor
quatitat̄ ul re petit vsq; in quatitat̄ viginti lib̄r̄ tm̄ sus
pnat ul p̄stet ipm jur̄ ul relevat actori p̄do. Et si reus ne
gauit se petitam dare nō debere ipi actori cui jur̄ denouo p̄stando
absoluatur a p̄tit p vicecom dēi cois. Ad hoc ut sit l̄ciatum
actori p duos ydoneos testes reprobare p jur̄ denouo p̄stand
vsq; i quatitat̄ xx lib̄r̄ dēy. jur̄ z negat̄ fuit p̄dm reum
Que reprobatio fieri debeat i fra dece dies post negationem
fact Salvo q̄ testes possit. cēt absentes a patria/ qui testes no
attineat actori i p̄mo ul 2do gradu p̄sanguinitat̄ ul affinitat̄
qui sūmar̄ie recapiant p cuiam ad juramta z dca. Et si negatum
ul jur̄ rei fuit reprobat̄ ul actoris p ipos testes soluat col
lle cui reprobat̄ fuit duplum quatitat̄ q̄ negauit ul indebite
juraūt z reprobat̄ fuit de facto. Et si reus confiteret ul actor
juraūt et jur̄ a reo relato q̄ vera fuit petita p eum cognit̄
ipe reus z q̄ eum p̄cedat vt i capīo de confessis z execut̄
istoz q̄tnet Salvo q̄ sit l̄ciatum reo reprobare actori ut supra
que reprobatio fieri debet i x. dies. Et si reus p̄dcus q̄ que cert
libellus p̄ductus & responderet ipi libello ul petitori et legi

timus excepit nō opposuerit tūc stet ipe libello seu petitōi p
ptes fiat litis gtestatō et pfect fuit calupn̄ put fiery debuerit
de jure / recepto jur ab actore qd petita āio calupn̄ nō petit z jur
a reo qd credit se juste defendere z qd petitu p actore vera nō sit.
Et assignet tminus ipis phis ad phandum quicquid voluit z possit
de juribus ipōz. xx. dieꝝ phentorie / Elapsis nō dd tmio. victum
precedat ad sniam sm̄ pbationes factas p vtramq; ptem vel gdp
natoziam vel absolutoziam z victum victoz / gdpnat debeat in
expen. Et sntiā ferend p victorē pdcm. et quicqd p eū factum
fuit in pbis valeat Et si obmisit vel pmisit cet solemitat
ut substantialiter sno.

Qd aturnat nō audiat nisi fratis expen. Vca. cap. ny

Statutus Cozam Cuia ipius cois ballus z vill pdcte ad
petit aliqm ad respondend de jure in aliqua ca cuius
interimine ipius citatt. Dicto qd actore qrent tminū
ipius citatt nō audiat nisi prio ipāt expen legitias restituat
actoz / Et si actor nō qrit in tmiō citatt fce de reo et
ipe reus qrit in ipō tmino soluat idem actor dō reo si
cu licentia cuie steterit / p sne jntrce veniā vel rzqet ad
nō audiat actor Volum̄ aut qd equalit ca z questiō
victus victor expen restituat recepto jur ab actore z victor
de ipis expen trib. Et facta prio trnsatiōe p victū et ipos
expen.

Qd juranē de v. si nō possit recōuenire Vca cap. v

Reus qt quem petit fuit aliquid ad jur. i judicio ab
actore dēstitutē v. sb. dēj vel ab inde t. nō posse ipm
actorem recommenire. ex tūc ad v. dies p vnam et medium
juramenti.

gestatio litis

Le mineus decedit ad phandum pcessit.

9r

De libtat̃ hundr̃ cognoscend̃ . . . . . Xxa . . . cap̃.

Nota de jus a sumarie

OEliatb̃ strectus et questionib̃ que cẽnt a .x. libz. et abmd̃ T. Int̃ quostũ de ḥa valle z ville z eĩ⁹ dispo et simile Int̃ quostũ forẽ ul Int̃ forẽ z aliq̃s ḥa valle Vicecomes tot̃ valliz ul ei⁹ officialis possit teneat z debeat fũe jus sumariũ Pur ei de jur melꝰ videbit et placebit.

Qd Testes i Cuiatb̃ cũs t̃empiant̃ in fra .x. dies ad ptestand̃ Lit̃s . . . Xxa . . . cap̃

Testes i Cuiatb̃ cũs recipiant̃ p Cũiam de ballis ifra .x. dies adie ptestat̃ lit̃ ul jur̃ caliqñ pstit̃ z sal̃ alr vlt̃ dñm t̃m̃ recipiet̃ eoz receptꝯ no valeat ipo jur̃ in ptes vellet de eoz eoĩ grozdia t̃m̃ p rogare aut̃ si steterit̃ p absentia officiat̃ sue Cũe ul pp aliq̃d ñstrum impedimẽt̃ steterit̃ ul pp absentiam testiũ. Columnes et qñ si testes fuerint̃ absentes Cũa posse ipm̃ t̃mm̃ p rogare quousq̃ testis posse comode redire dũ mo alle gans pmꝰ juret absentia testis Et si aliq̃s test̃ fuit̃ amed duab̃ vicib̃ z diuse dies eoz̃ Cũa ad phibend̃ testiũ pueniat̃ in .x. s dñi pquoꝝ z equalib̃ sue z psona defro Et Cũa posse pcẽdẽ ad petet introducetes p amissam z omez mou z defro pur ei videbit̃ z placebit Et nichilomiñ Cũa cogat ipos testes seu testem ad faciend̃ ipm̃ testimoniũ.

De teste arato duabꝰ vicibꝰ venirꝰ bus 4 no compuerit

Qd mulier vidua debeat hre Alimenta donec rehuit dotem. . . . . Xxa . . . cap̃

Mulier aliqua que remansit vidua debeat hre Alimeta de bonis z sup bonis illiꝰ qui restituẽ debet dotem, doñ ipsa dos eidem ẽ habere ul habenti cum ab ea fuit restituta Et Vicecomes seu Cũa dicti eoz teneat̃ ipi mulieri uel hñti cum ab ea dotem p̃dam . elapso termiñ a jur̃ eoĩ ipsi fuit̃ de bonis z sup bonis debentis seu debentiũ ipam dotem restituere.

De festiuitatibz custodiend. Lxxx cap. 10

Festiuitates solemnes cupientes ab oibz custodiri
pñti lege firmamus q̃ nulla ps̃ona de dca vall 7 villa
et eozz distrct debeat laborare in facẽ aliquod fr̃ule opus
diebz 7 festiuitatibz isstiq; .lx. diebz dñicalibz. oibz festi-
uitatibz Beate marie virginis festiuitatibz dñi nr̃i ihu
xpi. festiuitatibz duodecim Apl̃oz 7 Euangelistaz Beati
Johannis baptiste ecc̃e ozuar de mẽse maii et Septembr. ecc̃e
Saluatoris. Beate Katerine. 7 oibz diebz venẽis de mẽse
marcii 7 die vẽis sc̃i. diebz Sabbati post vesp̃as. festi-
uitatibz Pẽsecost 7 natiuitatis dñi nr̃i ihu xpi. Ascensionis
pentecostes corpis xpi. 7 oibz festiuitatibz paschalibz iux-
dumẽ ecclie 7 natiuitatis dñi n̄ ihu xpi. Et quilz debeat
custodire festum suc̃ p̃rochie illius sc̃i qlsc̃e. qui ul
que ẽt i dca sua p̃rochia / sub pẽa 7 Ad pẽa xx. solid. dn̄
p̃quolz 7 qualibz vice. Saluo q̃ bn̄icunq; sit licitũ tũ
lignamen grossum p̃ hedificijs domoz 7 de ferre 7 asportare
vuas 7 mustum tp̃e vendemiaz 7 de ferre salmas blad
7 farine ad molendinũ. quibzlibz diebz s̃m pẽas. Except
diebz dominicalibz ul paschalibz. Addẽ huic cap̃o q̃ sabbato post
vesp̃as quicq; aliud exactiũ fuit primit. 7 p̃ p̃ quilz dicteq;

De fezis ponendis. Lxxi cap̃o

Aeriae in Cumlibz cãus. tp̃e messium. sint p totum
mensem July. vsq; ad festum Sc̃e marie virginis de mẽse
Augusti. et tp̃e Vendemiaz. viscomes vna cu Ballio
7 massarijs. ul maioꝛ p̃te ip̃oz. Imponẽ possint / Et quotes
nisq; p ipm̃ seu p illo tp̃e put ei ul eis ul maioꝛ p̃te ip̃oz
videbit 7 placebit. Et durantibz ip̃is fezis tpa i cumlibz
cãus non curruntꝫ.

De rebz ad hoctat 7 cucũ pertinẽt. cap̃o xxi

Tabitur huic huic cap̃o in cõmunis et p̃ subtrahitur.
fo. 51
Ibi. alia reformacio fo. 53

Hd uocatum seu paũ postulanti in aliqua questione ciuili uel criminali coram ciũa cõis cte vallis vrtenti vicecomes uel ei⁹ officialis qui sup hoc fuit requisit⁹ dare debeat et cogere ipsum ad vocatũ et paũ qui petit et postulat fiũ si cogẽ potit ad sũmõd ipsam aduocatt uel procurat. et ad pstand sib⁹ pa trõnium et petenta pti⁹ Saluo qp si dus aduocat uel paũ Jurauit coẽpalet tuetis sẽptũs se ẽe aduocat et paũ aduẽse pti⁹ qp ad ipsam aduocat et procuratem fiend minꝰ tenear ad pẽs. ẽ. ꝑ ẽ dum mo qp fiat equatio pone ita qp utraq; p se habeat paũ.

De Scripturis recptis i mfalsis qp valeant ita cap. xlv

Petitio seu aliqua scriptura recpta i falsis. que pduta appareat man vicecomitis uel ei⁹ officialis coram quo pduta fuisset Valeat et teneat. nõ obstantib⁹ qp ipa petitio seu scriptura nõ ẽet posit i quatmo et nõ ẽet publicata man ipius vicecomit et sui officialis eidem adhibeatur plena fides Et ipa petitio seu ipe petitor et scriptue p pnb et auctoras habeant et pdm locum habeat i pterit pntib⁹ et futuris ꝑsonis.

De Questionib⁹ int cõiunctos ꝑmictendis ita cap. xlvi

Si lis questio seu stretum eẽt int gradus vsq; i tertiu gradum ꝑsanguinitat uel affinitat i cluslue quacuq; octauam nõ uel ea vicecomes uel ei⁹ officialis dicti cur possit et debeat ipos tales gradus discordes cogere et ꝑstr ingere realiter et ꝑsonaliter ad petit cuiuslibet ipoz uel alterius ipoz petentium infra xx. dies a die porrecte petitionis coram officio fuit petit eis pene apponẽ ut ipa⁹ litem seu questionem ~~sint stretum~~ ꝑmictant in aliquos coz-

quintos q̄ sanguin̄ cōes · de jur̄ r̄ de fr̄o · ita q̄d ipo
q̄missō fiat pub̄ instrūm cum pene appōne · Et
quocūq̄ p ipos arbitros seu arbitratores fuit laudat
sniatum preceptū r̄dictum / dē ptes debeant obs̄uare et
adimplere pen̄ xxb libr̄ dē̄ · si questio astendēt sum̄a
xxb libr̄ ul cēt sum̄a xxb l̄r̄. Si uō fuit a xxb libr̄
ī · pen̄ · x · libr̄ · Et sic ul quoc̄ cēt jnt̄ aliquos de ista
valle r̄ sint quinq̄ · q̄ ipa cā · q̄mittat̄ mō quo s̄
in vicinos ipor̄ · ita · deum t̄m̄ · xx · decr̄ · Et si decor̄
quicūq̄ no q̄rdarent et dē̄ quint̄ no q̄rdaret q̄mittat̄
ī cor̄ q̄sanguin̄ ut dum̄ ē s̄. Tūc vicecomes ul ej
officialis villa cū sindico r̄ massar̄ ul pte ipor̄ pnt
vicecomit̄ uidēt̄ possint r̄ debeant eligere duos bonos
hoies de ista valle ul loco ī quo dē̄ hitant̄ hitant / qui
ipam cam̄ diffiniant sum̄are de jur̄ r̄ de fr̄o · r q̄d p eos
sniat̄ r̄ definit̄ fuit valeat r̄ teneat pen̄ · Et · si
dē̄ de fr̄o p officialem antedict̄ · qui ē̄ferret̄ p̄ libr̄
r̄ qualibr̄ vice Et nichilomin̄ · ad pena ītent̄ cēt q̄missō
una p̄s altēj teneat̄ / Et dē̄ tales arbitr̄ r̄ arbitra
tores teneant̄ ipam lite · r̄ q̄stiones seu ferend̄ ī cor̄ q̄mitt̄
ī cor̄ sniam diffinite r̄ t̄m̄inare ī · alios · xx · dies a
de fr̄ q̄missī ī cos · n̄ de volumt̄ p̄t̄ eisdēj arbitr̄
r̄ arbitratorib̄ t̄m̄inus prorogaret̄ sub pen̄ r̄ ad pen̄ · Et s̄.
dē̄ p quolibr̄ r̄ qualibr̄ vice Et nichilomin̄ dē̄ arbitr̄
r̄ arbitratores cogant̄ ad dum̄ laudum̄ r̄ sniam ferend̄
sup ipa lit̄ r̄ q̄cone ī cos q̄missī ·

De fidei-iussorib̄ ul se p aliquo p̄nap̄alr̄ obligāt̄
r̄ de p̄n̄ q̄seruand̄ ——— l'ra cr̄s̄ · xxvj ·

Hedentib̄ p aliquo ul se p aliquo p̄nap̄alr̄ obligant̄
quacūq̄ occasion̄ · mō jur̄ ul cā · tales p quo fid̄.

ul' se pricipalē obligauit ul' ei hzēd ḡsequent̄ z ḡsuare
teneant̄ Jndepz z sin̄ dapno et ipm̄ qm̄ dam̄ fideuiss
fecisset seu aliquo se obligasset ada fideiuo z obligat
exhere teneat̄. Cuia dn̄ dois z officiat ipius cuē qm̄
fuit requisit ad petit talis fideiubent ul se aliquo
obligauit dem̄ talem pricipalem ut illum p quo se
alius obligasset tenat̄ z psonal̄ cogere et ḡstringē
ut ada fideiuss z obligat exoneraret z penit̄ rēmoz
ḡsequet sumāie z de plano sin̄ tepit̄ z figura Judi
oib̄ solemitat̄ Jure obmiss̄ z pteriss̄. Et si ipe fuit
electꝰ fideiuss ut se aliquo obligauit nō ḡsequat̄
ipm̄ rdpm̄ ada fideiuss z obligate a. x. dies postq
fuit sibi mand̄t̄ p cuiam talis pricipalis teneat̄ z debeat
ipi fideiubent ut se p aliquo pricipale obligant̄ daze
z soluē ipse dapno z Jnt̄ee. Vo. ß dē. p quolibz die
quo fuit i mora ada. x. dieb̄ iantea.

De diuisionib̄ faciend̄ Jnter ḡsortes z debitores
idiuisis diuidendis ——— 12 ca — ca°. 26

Volumus diamus z pnīa lege firmam. q si quis
hūit aliqua ḡsortam seu aliquam possessionem dom
ul' tem aliam rem cū aliquo ul idiuiss. Officiat dis
ipius vallis qm̄ fuit requisit sup hijs teneat̄ z debent
ad petit cuicuiss ex pt̄ib̄ ptes ad Jnt̄ eē / pcipe et
mandare ipis pt̄ib̄ seu ḡsortib̄ ut ipam ḡsortē possit
dom̄ ul rem alia. diuidant Jnt̄ eos. in tra. x. dies a
die sibi tepit̄ et quicuiss ex pt̄ib̄ ptes hoc fiē recu
sauit seu ille q sic ada diuisio steterit soluat bannū &c.
ß dē. Et si ipe ptes nō fuerit i discordia de ipa diuiss
ut se adiuicē nō gardare. Et tūc Officialis dī dois sin

tuat partibz tmin̄ .b. dier ad pland ꝛ plbatt habend de jur̄ ipōz que cur̄a ꝛ officialis ipius curie videat ꝛ examinet sum̄arie sin̄ strepitu ꝛ figura judicij. Et deus officiat visis ꝛ examinatis dēis jurib; cogat ipas ptes ad finiend ipam dimissionem sim̄ initiata ꝛ plata. Et cogat eos i palatio dōi dicte dimiss fir̄. Saluo q̄ si ptes pdce peterent magnos ad finiend ipam dimiss cui debeat dare seu grede. dos magnos sic̄ aliquo salvo dēis ptib. Addit ē hinc capīlo q̄ si ptes nō fuerint in concordia de ipa dimiss q̄ officialis & eor ad petit aliū exptib teneatur cogere ipas ptes ad ponend sup ipa dimiss fiend. duos eor ñsmq̄ juniores si fuerint in discordia sive duos ad jacentes secti.

Q tenuta data i bonis alterius nō certato possessore debeat revocari — — — xca — cap. xby.

Tenuta aliqua si data fuit ul̄ pmiptiat ad petit aliqm̄ p cuiam eor de valle i bonis alterius ꝛ nō i bonis rei est que ageret. ul̄ nō certato possessore cassetur sin̄ aliq̄ solutiōe salarij p cuiam ipius eor facta de pdcis fide p possessore ul̄ pillum cui cet dēa tenuta p instrumt ut testes fidedignos qua fide officialis posset reperire sum̄arie ꝛ de plano ꝛ sin̄ strepitu ꝛ figura judicij. Et si reus est que ageret cet actor de occupatore ꝛ dilatione ipius tenute ꝛ voluit ipam tenutā ipi actori restituere ꝛ relaxare ad suam excusatiōem ꝛ dapn ꝛ interesse dō actori emendare ꝛ saluare q̄ ad pen aliqua minꝰ teneat restituendo ꝛ relaxando ipam tenutam eidem creditori cū effectu.

De justic executi mandand — — xca cap. xby.

Omnia ꝛ singla justa publica vigutoes ꝛ pcolla testa codicilla ꝛ landa dequib; appareat pub just debeant p cuiam dēi eor executi mandari si illum seu illos

nota de jn̄ibz

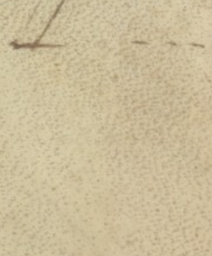

qui ex ipō ſſtō ul aliquo pdō fuerint obligati. Et cūa ipi
cois ad petōēz creditoriz ul eī hred vso tali ſſto. Coram
Cūa pduto papiat debitorz qui ex ipō ſſto ul ſſtis. ul
eī hred de obſeruando tenent in ipō ſſto seu ſſtis ſedm
formā statuti ſuprīs de ſcpt. loquelis de preptis fiend vigr
cōfessionis seu ſſti. Et ille sit ītelligat debitor qui promisit
aliquid dar. ul facere ul hred. Et ille qui ex ipō ſſto seu ptocollo
testō seu codicillo seu et Laudo fuit obligat. Et ille sit ītelligat
debitor qui promisit aliquid dar ul facē eī hred Et ille qui ex ipō
ſſto ul ptocollo testō seu codicillo seu et Laudo fuit obligatus Et
ille sit ītelligat creditor cui aliquid promiss fuit aliquid
dar. ul fier ei hred. Et ille cui ſntīa petitio exercit ipō
ſſti. rogat ptocolly testi codicilly et laudy.

De petitōe Sapientis ī Cauſis et Criminalis. tēn cap. xbm

Si quis petierit Sapientem ul senserit se grauat ab aliq
pcessu igraviamē et cūa precpto Cauſ ul criminal
Coram Cūa cois de ballistop ītm et vill balaam. det eidz
p ipam Cūam Et ipa Cūa tenear et deat eidz ponē ifra
quintam diem post petit sapientis Expen pdēnas ī cauſis
cauſis / Incriminalis aut cauſis expens petentis Et fiā
dā petitōe Sapientis ptes pdē ſnt quas cert questio Cauſ.
seu ille qui petier oficiū ī cā criminal ī duīm tīmuz. v.
diez. dent Coram ipa cūa ſuſpectos et ofidatos Et oīa
acta ſſta et allegat. et ſalāiz deponant ī illa cptitat p
ut vicecom. videbit et placebit p ofultore et nupcio illay
de vicecom videbit et placebit Et si aliqua ex ipis ptib; obmic
terer facē pdā ul aliqd pdōz Cūa predat adverteriā p
ut ei videbit et placebit ī Cauſis et Criminalis cauſ nō ob
stant petitōe sapientis pdā. Et si p partem seu ptes fu
erint ofuata pdā. Officialis de ipāz ptiū voluntat Et si
ipe partes ecīe ī gcordia eligant vnū fidelem nuptiū.

qui deferat Judia gsultor dum mo gsultor ce non possit de
suspectis dat p partem Si aliq ipe ptes no cent i adordia de
nupto · tuc Curia eligere possit nuptui quem voluit. Et hec
comes ul ei offo sigillet ipa dcta z allegatt i pntia ptiu et
mictat iquadam pera non sapiett eis no suspectos p ptes et
ille aut non fuit extractt sequi i omib z p cia gsilii signet
gsilii ptalem gsultore seu sapiete dat. Et p nuptiare teneat
sm forma ipius osilii. etatis. tp ptib ul et etat ptib pntib
ul etatis. In Cuilib aut questoib si peteret sapies. gl
quod Jstim publicatt ul gt suam gfessionem no audiat petes.
Sapiens no z gsultores eis qui mici possit gsilia sint z ce
possint z ce debeant. quatuor. vz ill quos delazabit vicec
mes Sindic z massay ul maior ps ipoz z no plures. ul
aly. n si ptes de alio seu alys grozdarent Volum tp. qr in
Cuilib cassb z et i criminalib tpa no curant adie petid sa
pient dn apiatur gsilium et sm aliqua pnuptiatt fiend Et si
Cuia negaret sapiente pone petes ul recusauit. quicqd p ipam
Cuiam fiezet post petit pdm no valeat ipo Jure. Et petes
gsultore seu sapiente no quo s debeat salauz depone pgsul
tore et nuptie i quinta diem cuj vicecom placebit no quo s.

De Pena negantis patrimite filiatez mete alicui
ul aliquc fuisse officalem ul notium. Fca — cap° xxvm

Qui negans Jnuidico patrimitem ul filiatoem alicui ul aliquc
fuisse offical cois ul notiu ul aliquc fuisse ul ce motiu
si moztus fuit in ostrada Et postea post negatoem pdm
pbazet ul aliquod pdoz p pub famam puniat qualibz
vice z psona in C. ß dn Et sup pdis Cuia possit
procedere p Jnquisitoem Actum z p omem modum.

Qd no hns domu i valle z opm villa baliam z
cez disept possit z debeat citaz i platea. Fca cap.

28 xxvm 13 r

Quiangz de Valle corum villa balcum z cor disper ut alium
nec non hñs domū i dā valle z vill ut dispet cor pham
ut ḋductum i qua p maiorē ptem Ann. cum familia hitum
rosse z debeat citari i Cuntis z criminalib cās p bas cōis
in platea ut alio loco pub vis de vallis vbi solit z tal atn
fieri publice z alta voce pntib duob testib Et sta citatt
habeat phentoria Et gt tales sic citatos predit trinoc
gt gtumiat put in Caplis Cuntis z criminalib gtinetur.

Qz nulla q̄ulier possit fiē aliqs ḋ̄tus sin pntia duor gsanq
expte pris in testamtis cap xxij

Vlier aliqua virum hñs ut nō hñs nō possit facere aliquem
gtractum vendit obligatois donat ~~testimentum codicillum vltiā~~
~~manū voluntatē~~ ut aliū aliāue hñtum cuiuscūq gditois ex quo ut
quitis aliquod jus ad quirere maritu ut alterj psone sin gsens
z pntia duor pximor z ppinquor gsanguinear mulieris ex
pte pris z si alr fieret nō valeat vllo mō. Adicit z hmōi quip
ter pter toni nō habeat itestamt z vltim voluntē cum ē ḋcta

Qz Nulla psona minor xxb Anis possit facē dict sin pntia
curatoris ut duor gsanguin ex pte pris z ——— cap xxij

Vlla psona minor xxb Anis dā cois possit ut valeat se
obligare ut' alienatoēm facere ut' venditoēm ut aliqui hñtum
seu distract facere de bonis suis sin ea psā licentia z pntia
curatoris ut tutoris ut sin presentia duor gsanguin ppinq
ex pte patris Et si sic fieret nō seruata forma pdā ipa obli
gatio alienatō venditio contract seu distract Et quicqd pr
talem minorē factū fuit nō valeat vllo mō.

Qz Vlier dotata nō possit petē successoēm ab itestato ḋcta cap.

Vlier aliqua de dā valle Topim z vill balcum ut' cor dispet
possēs dotata fuit a suo patre ut' matre aut fre ut' ab aliquo

Incipit Liber Quartus ẽxordinacionũ.

Q. Vicecomes nõ possit aliquid ꝓponi ut reformari ꝑ scabinos capitulo prius statuto.

Vicecomes vic̃ vallis Topini et ville balcrani ut aliquis alius officialis tam forensis qꝫ nostras nõ possit ꝓponere aliq̃ arenga q̃ recipiatur seu consilio ñ reformare ut reformari fiat̃ aliquid qd̃ cedat qñ forma capituli prius statuti et si ꝓponeret ut reformaret nõ valeat ullo mõ proponens nec assultor ut arengans sup aliqua ꝓpõta qñ forma statuti ut capitulo ipsorum ut alicui eorum puniatur in xx lib. den. et sim dimittat officialis et nichilominꝰ si officium habet debet sit ab ipso officio ꝓhibitus. Notus nõ scribens ꝑdicta ab officio sit punitus den ꝓponi puniat firmiter et qꝫ vicecomes ꝑ alium officiales vic̃ nõ petat ipsi ut aliquis ipsorum arbitrium qd̃ sit ꝓhibitum ꝑ formam capituli prius statuti nec ei detur et si peteret ut ei daret nõ valeat ullo mõ.

De pena consulentis ut arengantis ꝓpetue alicui de bonis vic̃.

Nullus de valle topini et villa balcrani ut ei distringat audeat aliq̃ adunantia ut congregatione dicti vic̃ arengare ut consulere qꝫ dimittat ut det alicui ꝓsone ut ꝓsonis de bonis dicti vic̃ et qui contrafecerit solvat pen. et fisco den. et si vicecomes permitteret qꝫ dimitt̃ ut det alicui ꝓsone solvat pen. fisco den. desuo salario et nichilominꝰ ipsa dimissio et deliberatio nõ valeat ullo mõ.

De pena ambassiatorum nõ euntium ꝓ ambassiatis eis impositis et de eorum salario.

Ambassiatum aliqua facientes ut vadentes ꝓ aliq̃ ambaxiata dimittuntur vic̃ pro negotiis ipsius vic̃ atq; fidei manu cum ut sindici eorum secundum vic̃ hec debeat a cum vic̃ de pecunia ipsius vic̃ illud salarium qd̃ deliberatum fuit ꝓ dict̃ simon et ambassiatores ut mauricet ꝓpositum et qui electus fuit ad ambaxiatorem et ipsum recusauit nec uenit ad locum ad ipsum ambaxiatam faciend. puniatur pena xxb fisco den ꝓ quolibet equalibꝫ vice defectus sui alicui diminuto.

Q. detur ambassiata expēs petentis. — R. ca°. xuj

Hoc bassiatam petens ī cōi pēo seu ī gsilio mitti ad aliquez locuz p cōe detur expens petentis z cuj cōe nichil soluat co luz aūt qp ad petit alicui psone nō vadat aliqua ambassiata ad aliquē locū aū luterius cōis ul eo pte cōis ī primo p Sin dic z ambassatos fiūt deliberat et dēa ambassiata nō detur gt cōe. z si daret et gt fecerit pēm quilibz official vz smbz z ambassatores p libr dn. et ī restitute cōi i eo qd fiūt dapnificat gapnet.

Q. omēs hoīes fuant obsequia cōis Excepti maioribz lxx annis z minoribz xuj. — R. ca°.

Nnce hoīes dēe vallis Zopny z ville balaany z cozs dispt tenentur et debeāt facere oīa Obsequia realia z psonalia ipius cōis vbi z quotiēs deliberatū fiūt ī gsilio seu pcepit cēt p parte cuīe ipius cōis gt faciens nō puniatur pēm ī ponēda ī eo consilio ī alijs nō casib soluat pēm. Ne. ß auferend defēo p quolibz z qualibz vice ī justz hiūc cam et nichilomīs ad ipa Obsequia faienda teneat Excepti aūt de pcis maioribz. lxx. Annis. et et minoribz xuj. Annis. Quos ad ipa obsequia psonalia Voluz nō grauare Adit ē hinc cāplo qp si quis sit maioris seu minoris etatis p vicecom de ostensi smdit z ayassatoz hirt p balivis legitis declarēt al quilibz ad dēa obsequia teneat nō obstāt aliqua platice ul ymptiatice q fēe apparēret Excepti et hijs qui impedit ceūt a dēis honeribz psonalibz utaq dī impedit laboriosa poss facē comode nō valeret.

Q. quociēz vendiderit alicui forēsi nō subiecto aliqua poss. adcentasta cōi teneāt pcis solūē collectaz — — — cap

Quociēz vendiderit aliqua possessionē adcentastataz ī cōi pēo alicui forensi ul nō subiecto Jurisdictōi dēi cōis seu nō poterit inueniri ī cūa dī cōie. Et nō solūerit collectaz seu collecti ī cōi. z alias factiōes q de jure facere deberet nō fecerit ipi cōi. Voluz z ordinam. q ipe vendens collectas p ipa possess vendita ul alio titulo ipi forensi gressa. soluat et alias factiōes faciat nō obstāt

venditionꝫ ꝛ gressionꝫ ꝑdcs talꝫ nō subiecto · Et talis Venditor habeat regressū gr̃. Emptorem et rē venditam & ꝙ cūa dēi cōis teneat̃ ipi talꝫ venditori fiuere.

Q: hñs possessiones ꝛ dē cōi debeat ꝑsolue collectas. Xxxiij. cap. Vij

Item statuiꝫ ꝛ ordinaꝫ ꝙ quilibꝫ hñs possessiones bona ultēzi toria ī valle topini ꝛ villā balciani ꝛ cōz diseptū tenear̃ ꝛ debeat ꝑsolue collectas seu datuas ꝛ impositas ul̃ imponend̃ p Emdū ꝛ gastaldiōs ul̃ alios officiales dēi cōis ꝑ ipm libere ꝛ ordinatū extitezit p eosdem pēs. C. ꝑ dēm et Michillottiꝫ ad dēm collaz ad ꝑsolvend̃ apellet̃ / Colum̃ ꝛ insup ꝛ ordinam̃ ꝙ Coloni et laboratores quazcuꝫ possessionum illoꝝ nō subiectoꝝ nō ꝑsolutiuꝫ ꝑdas collectas ꝛ datuas et illoꝝ qui quemꝫ nō possūt ī cūa dēi cōis teneant̃ ꝛ debeat ꝑsolue dēs datuas seu collectas pillus nō subiectis ꝛ nō solventib̃ datuas ꝛ collas ꝑdas ad dēm pēs ꝛ michillottiꝫ dēs collectas ꝛ datuas ꝑsolue tenēt̃ ꝛ debeat · Excepti dū taxat bonis ꝛ possessi ecclesiaꝝ ꝛ illoꝝ nobiliū quꝫ aliquam iurisdictionem immunitatem habezent · Adiz huic capi ꝙ dēi Coloni seu laboratores possint et eis liceat fructus ipaz possessū retinere ad corū libitū voluntatis dōn̄ fuerint · dictis collis ꝛ datis ꝑtes ꝑsolut̃ integre satisfactū ꝑsin pena ꝛ banno.

De Secretis Seynatiꝝ viaꝝ ꝛ t̃minoꝝ dendend̃. Xxxiiij. cap. Vij

leg. graffis

Si Secreta seu secretū cēt ī aliquos dcōs valletopini ꝛ villl balciani ut cōz diseptū occupīe seynaꝝ t̃minoꝝ viaꝝ seu ītmeꝫ vicecomes dēi cōis ad petitū omniū exptis petentib̃ tenear̃ iuxta locum vbi cēt tal̃ discordia seu secretuꝫ et ibidē reapiat ius ab aliquibꝫ adiacentib̃ de gtrada ꝛ ifozmatꝫ ab eis reapat ꝑ dēm modꝫ ꝙ quē ei videbīt ꝛ ifūt ifozmatꝫ huiꝰmodi quecōq discordia seu secretū diffiniat ꝛ t̃minet sūmariē sine strepitu ꝛ figura iudicij et sine ꝑsonis salariis ꝛ labore possit melius ad dēm locuꝫ ripam discordia seu secretū t̃minauerit dēm ꝙ dēs ꝑ natū. Et aūt dēm secretum nō t̃minauerit nullum salariuꝫ habeat · Adjacentes aūt ꝑdcōs aquis receptū ī ifozmatꝫ nō detineāt ꝑtib̃ nec alicui ꝑsone vsqz t̃minū gradū ī cūa ꝑtes voluerit et si ipse ꝑtes vellēt venire sine ꝑsonis expensis addendū ꝑdca cūa teneāt ipos expensas cōis ad faciendū

ꝑ Victorinete

Q maiores xxiij annis & mulieres possint esse in iudicio & testificari. Lxxa cap. lxxij

Maiores xxiij annis & minores xxv annis possint & valeat esse in iudicio in criminalibus causis absq; auctte seu pnia Curatoris seu pris & etsi sit filius familias & sit possit in agendo & defendendo in iudicio int esse absq; auctte pnia seu assensu Curatoris & pris et quicquid p eos factum fuit valeat & teneat. Nec petere possit in ipis causis criminalibus restitutio in integrum. Sup volus q ipi maiores xxiij annis et & mulieres possint & valeant testimoniu sup ipis causis criminalibus ferre & testimoniu ipoz valeat & teneat oi exceptc cessante.

De pena recipientis sue cessionis ab extraneis p aliu emetis posse & qua no est in poss. Lxxa cap. xc

Nullus de valletopim & villa balaam aliu corpi dissimi ceperiat seu recipe debeat ab aliqua psona extranea ul forensi aliqd jus credit seu debit q aliquis de dnis valle & villa & corpi dis tualem seu emere aliquas rem de qua tal forensis debitor seu creditor no est in possessione. Nec jus sup ea re eme sub pen & ad pen xx. lbr den pquolibz & qualibet vice & ipius jure emtio venditio & quodq; fuit esset nullius heat firmitatez & no valeat ipo jure. Volum et q; cuilibz liceat eme alicui forensi si ee quam vendidit possideret & jus in ea habet aliquis liceat recipe & in eadez pena cadat vendit no possidens ee qua vendit.

De pena deruantis aquas de cursu suo. Lxxa cap. xcj

Nolli liceat aquam deriuare seu extorqe de cursu suo in castris & locis vallistopim & villa balaam et est in ipa valletopim & villa balaam & corpi dissit. et qui offecit puniat in xx sol den pquolibz et qualibz vice. Et nulli liceat mete sulcos p suas possessiones in pindicium alterius nec ruinam minare valeat q; possessi alterius ad dam pen. Volus aut q; cuilibz liceat mete sulcos ofu et ssatez quoq; animoz p suam poss sin pen.

Q suspect de no offendendo debeat dare fidei russ. Lxxa cap. xcij

Si quis aliquem habet in suspectum ne ipm offendat in p aliquo rebz sua dnia corpis sec quisitis fuit teneat & debeat eos in strige tales suspectum ad petet petendo ad dandu fidei russ de no offendendo eu in p aliquo rebz et si talis suspectus dnm fidei russ dare recusauit puniat pena. x. lbr den. Qui autem intelligunt de rebz dnio valle & villa dicit.

De pēn nō trahentiū ad rumorē ⁊ similibꝫ vbi cēt rumor. Capt° xiij

Vicūq; i similib; de hallis topm ⁊ vill balcam orret seu cēt alīs rumor cuilibz de hallet topm ⁊ vill balcam ⁊ cor disctr teneat ⁊ debeat ad ipm rumorē ut ad locū ipius rumoris ut ad aliū locum vbi necesse fuit trager Et qui ē ofrfecit pēn xx s ꝑ vic ꝓnolibz ⁊ qualibz vice puniatur

De pēn lauantiū panos ut fuerint turpitudinē ꝑ fontes Ca° xiiij

Pannos seu carnes ⁊ aliquas fontē inuenta i vall topm ⁊ vill balcam et cor disctu nulla ꝑsona cuiuscūq; gdus seu qualitat existat lauare debeat nec i ipo fonte ut ꝑ ipm fontem ad sdm pedē aliquam turpitudinē seu rēmoram seu impedimentū fieri audeat Et qui ē fecit puniat ꝑ quolibz vic ⁊ qualibz vice m. d. s. lib. et quolibz posse ofrfiente dempnias ⁊ dampna ⁊ eccdat ꝓ no ꝑcam

De pēn vendentiū vinū ad minut ī hac forma Ca° xv

Nulla ꝑsona dei cōis draco ballus ⁊ ville ⁊ disctr vendat vinum ad minutum ī cū mēsuris iustis ⁊ sigillat ad mēsuram cōis fulat et sigillat sigillo cōis fulgm sigillo plumbi Et debeat hre fogletū p aneduum ⁊ petictum Et cum ipis mēsuris vendere ⁊ mēsurar possit et nō cum alīs Et qui ē ꝓtrafecit puniat ꝑ quolibz ⁊ qualibz vice m. d. s. lib. et ꝓ qualibz mēsura Et ipe vinū vendens teneat ⁊ debeat ipas mensuras ⁊ qualibz ipar implere pēn d. s. lib ꝑ quolibz ⁊ qualibz vice de facto amfrend Et de no ipleno ipas mensuras et cas nō que ē nō retinendo ⁊ quolibz petēte stet ⁊ eccdi sacramēto dempnatoris ul de mpnatoris cū vno teste de visu ul auditu depub fama Et ipe vinū vendens teneat vinumq; volenti vendi ad dom pēn ē notitiā Et cūm posse ꝑ eccl ꝓ dem modum sup pdcm ⁊ quolibz cor.

De pēn vendentis carnes recentes ad minut ī hac forma xvj

Carnes recentes vendens i valle topm ⁊ vill balcam ⁊ cor disctr teneat ⁊ debeat hre stateriam ⁊ ponderā sigillat ⁊ adiust et sigillo cōis fulgm. et cū ipis ponderat ⁊ emētibz ipas carnes ad pēn d. s. lib ꝓ quolibz ⁊ qualibz vice et ea pēn puniat vendens si aliqd defal ponderē Et q carnes recentes vz de porcis ⁊ castratis possit ꝑ cognosci quo vendunt fulgm detractis ix. ossibz. vz. dem ꝑ lib carnis Et si plus venderet deturpat pēn d. s. lib ꝓ quolibz ⁊ qualibz vice amfrend Et plus ⁊ minus arbitrio [illegible]

De pen̄ ꝓnentis vel ꝙsidentis q̄ aliq̄d capl̄z ꝓntis statum suspendat vel tollat. Rra cap̄. xbij

NVllum capl̄z ex capl̄is i ꝓnti voluīe statū scripti seu ꝓntis tollere cassare seu suspendi possit. Et quicūq; diuexerit ꝙsuleīt ꝓsequi seu arengauit & q̄ aliq̄d capl̄z ꝓdcōz tollat cassetur seu suspendatur in. & ꝑ dn̄ vice qualibz ꝙdēpnet & q̄d fiet nō valeat.

Q̄ detentur fontes expen̄ ad ſacient. — Rra cap̄. xbiij

FOntes castroz locoz villazq; ōnis vallis topini & vall balneam. qui fontes ginuo vtunt manutenent et detentur expen. ad ſacient ipi fontes. Et q̄ nullus audeat vel ꝓsumat ipos fontes deguastare n̄ impedimentum faciat aliquo mō ꝙfacendo in mō. ꝑ dn̄ puniat ꝓ ꝓnolibz & vice qualibz dēfcō.

De pena facientis impedimentum aree alicui. — Rra cap̄. xbiij

HAb eam alicui nullus impediat vel aliq̄d impedimentū faciat ipi aree seu ipa aree seu ꝓ ipam aream ꝓpt q̄d impediat tectū seu ventilū seu aliqua oportuna i ea fiēd ꝙfaciēs iur in ꝑ dn̄ vice qualibz & sic puniat.

De pen̄ exterminātis terminos. Rra cap̄ xxj.

TErminū seu terminos vel aliq̄d aliud q̄ loco termini ſizet Quicunq; celauit occultauit extraxerit seu emouerit in xx libr dn̄ puniat ꝓ quolibz & qualibz vice Et tales tm̄ nō vel loco tm̄ſ ſizere debeat ꝑ ſtinum statum ꝓut p̄ ſcyna tōs seu p duos vicinos vel plures fuit declarāt̄ vel testificat cū fuer. cozp. Et ad p̄batiōem ꝑdcoz ſufficiat fama pub. ca testiū deſigt i qua tale delict fuit ꝙmiſſ.

Q̄ nullus ꝓtitum possit mitti descendo ad leuand. Rra cap̄ xxij

NVllum ꝓtitum mitti possit ꝓ vicecōit vel alīm officialez dn̄ cōis de leuando ad ſcendo. nisi ad bussulas et ad fabas. et ſi secus fiezet tūc valeat ꝙllo mō. Et officiales qui ꝙfuerint puniatur in xx libr dn̄ & suo salario. ꝛetinendoz & ꝙ qualibz vice.

Q; pater teneat solue datuã p filio emancipato &c. cap° xxxv

PAter qui suũ filium emancipasset et dedisset ipi filio seu filys ꝑ premiũ ipius emancipacõis ul alio titulo aliquã possõ seu possõ ul bona que decatastã cẽt ipi emancipato in cõi teneat & debeat solue datuã ꝑ ipis possessionib; seu bonis ipa emancipacõe no obstant ꝑ.

Q; hns aliquã &c cõis debeat restituere &c. cap°. xxxvi

QUilibet hns &c aliquã mobilem ul imobilez &c cõis. ul ad ipum cõe spectant ul ptinet debeat ipam &c restituere & assignare dco cõi. ul Cindico & gastadys seu Cauo &c cis cõis ꝑpo cõi recipiẽti i. decẽ dies. post bẽficiũ seu mouitionem fiend. ꝙ ẽt cũe non &c ꝛ dẽt. Et nichillominꝰ cogat ꝑ cũam ad ipam restituend. dco cõi. Et cũa possit ꝓcedere & petis ꝑ oẽm modum.

Q; hũe domũ seu muriz cõez cũ aliq; gluccat &c cap° xxxvii. murare & dctare

QUe domũ seu muriz cẽm ꝑ indiuiꝰ cum aliquo hnte &c i ipa domo ul muro cõi murat. planzare et eam et eum dctare et ad id qd factum murato planzatu seu dctatu cẽt i ipa domo ul muro cõi teneat gsẽre & ptheps ipius domus seu muri et si se adiuuẽ ipi consẽtes seu ptheps no contradixerit de eo qd fuit murato planzat seu dctat. cẽt i ipo muro ul domo cõi ad petit petentis ꝑ cũam ponant duo gastadys siue magistri extimãt debeat cũ iur. deinde extimando id qd ꝑ talem gsẽre i ipa domo ul muro cõi factum fuit i terminis ꝑ cũam ꝓfigend. Et qd dtum & deliberat fuit ꝑ duos massadios seu magros valeat & teneat & executioi mand. &c ꝑ cũam. Quocũq; egsẽtib; ptis no obseruaret qd ꝑ ipos massadios seu magros fuit dtum seu declaratu pẽs. C ẽt dẽt punire ꝓnolib; & quotiẽs &c ꝑ cũam & facto. Et nichillominꝰ ipe ptes obseruare tenentur qd ꝑ eos fuit dtum seu declaratu.

17v

De datiuis reſtituend poſſit cognoſci ſumarie cap° — xxb.

Petens coram cūia aliqūa petiūe ꝙ ſit aliquē oportuerit datiue ſolui p aliqua poſſeſſione que ce ſuo cathaſto ut dicitur ſi ipe ſolui ſſet datiuas. cūia dī cīs debeat ꝛ poſſit fieri ius ſumariū. Et preſtitiue dē datiue p ipſe poſſ ꝛ delizande datuas dēt̄ importaro ponant duo aſſaſſi ad ipam delizandam et terminandam faciend. Et quos dd aſſaſſos ſacrum fuit ꝛ delizare exiterit diuerſimode debetur exequtoi mandato.

De pigneza accepta p fructis eius poſſit vendi — cap° xxbj.

Pigneza accepta p data de et p alijs fructibus aliquid ſpialis caſtri ſeu ville ex deliberatione hominū ipius caſtri ſeu ville ex ipa pigneza poſſint vendi. iſta. octo dies ad ex dampnū ipius pmittand. ſin aliquo banimento. dū mo dca pmgneza vendant. Coram cūia ꝛ de voluntate diuersorum qui p tpe erit qui diuersus debeat scribē. ꝛ actis cūie ſpecificando nomen emptoris dcte pmgne ꝛ nom illius cui eſſet dca pmgneza accepta et nom illius ad cui petitionem vendunt dca pmgneza ꝛ nom pmgnoris. Et ſi plus vendēt. vltra estimat qua fuit tenenti illud plus reſtituat patrono dcte pmgneze ad rcqm ſuum ꝛ voluntatem ipius.

De ſalario diuersi qui fuerit ad aliquē locū — cap° xxbij.

Aliquis peteret ſeu exposceret diuersus p aliqualis ſen differentia appetens ſoluat ꝛ ſolui fecit dō diuo pro labore ꝛ. ſolui dū mo ipa differentia ſeu lis terminata ꝛ diffinita ꝛ alr non. Et nichilominꝰ diuersus viator expensis refici debeat.

De via danda possessori nō hnti. cap° xxbm. 18r

Aliquis peteret coram cūa aliquā viam p eund ad aliquā pr̄as possess. si nō hꝫet q̄ vicecōes eī cōis tenear̄ debeat sib̄ dare et assignare viam ipōm que sit brevior et minus dāpnosa vianti a via publica ad p̄dm suam possess.

Q̄ castra et villa quelibz possint aggregare ad sinā. vicecomitis ut sindici. cap° xxbm.

Statuimus et ordinam̄ q̄ qdlibz castrum et quelibz villa eōis de vallyte. depse p quibuscūq negotijs ipōs castri seu ville si opus fuit facere cōgregare et cōhadunāre consiliū et adunantiam. Cum assensu tn vicecomitis qui ēzit p tp̄a et si vicecomes nō eet cū licentia sindici eōis de vallyte Et q̄d p homines ipōs castri ul ville seu p maiorē p̄tem ipōz decretū et deliberatum fuit valeat et teneat et virt̄ pdus teneat si opus fuit decretū et deliberatū p dcos homines executioni mandet.

Q̄ quilibz debeat decidere cultoribz datum. cap° xxx.

Cultores dati impōnte p eōe vallyte qui expensis ipōs eōis qui p tp̄e ēzit possint teneant et debeant ipōz datum corrigere an̄ sp imponat aliud. Cui cultores et quilibz ipōm datū habeant vigore p̄nte capitli libertatē licentiā tacitam nec nō potestatem et bailiagium omnes et singulos homines debentes ipōm datum solue. Et p̄cipē et mandare illis p̄sonis debentib̄ ipōm datum solue p̄nte teste ulteriūs et trinitū tps ut dcis cultoribz assignat placuit et pone pena .xx. solidoꝝ dcis si nō solut et tm p ipōm cultore assignand. Et si quis opponeret et nō obediret dcis cultoribz stm̄ ne obviens fuit p̄ vicecomitis pulsus de finito debeat tolle. pen

depend sedecim cultōes datuar

dño delinquenti vz. solx. dñr. si mandatu sibi factum p
dños cultores neglexerit. et cadz pena tollat qui no p
miserit secundaz adas cultoribz. Et de pdis credat
relatoi dñoz cultoz cui jur dnouo pstmdo z cui vno
teste credm et z declarat qp dñi cultores hant et
h. possint z valeat pgnolibz fdulaz sue ville dcq
finit cultoz. p suo latore dñr. xij. et no plus petr
possit

Q no possit portare ignem discoptum plica cap xxxix

Statuimus z ordinamus qp nullus audeat aut psumat portare
ignem discoptum p Castra vallistopm qui offert pumiat
vicegnalibz in quinque solidis dñr. z eadem pena soluat qui
cum ipm ignem dedit

De salario cassatoris ademptoz z pressuz cap xxxx

Ite statuz z ordinamus qp siquis de valletopm z ville
baleiam z corz dñr. cet. ademptor se pressu de aligno
malleo seu molin z seu dicet ex credent. Cum centu
solidoz usq in dcm ille solaat z solui teneat. Verum
pdm cassatoi
et a x lib
usq in x. libris. sold. xx. de et a xx lt usq i
.L. libris. s xl et a xl. usq i centum lib s xxx
et a centu libr. s. q. viginty z no vlt. pdcm lat hec
possit n debeat Et si plus attempzet duos vicinos
iurat pena eccm pdm pgnolib z qualib. vicc de suo
salario tpe sumendo recendo Adimus huic capto
qp dñi ademptoz de uno milie possit solumt coz ademp
natoz debeant duz coz ademptoz cassatoz et vicinoz

dce valle possit vpos ḡdpnatos vgi ad cassandus ꝛ veritmḗ
presse seu ḡdpnat pdict cū palayo suspctis elapso nō
do mese post plitcem dce ḡdpnat et ay ulti dict mes
vgi no possint h debeant sub dca pen.

De publica voce ꝛ fama

cap° xxxiij.

Item Statuimus et ordnamus qp quacūqe testiū intezuenezint decem testes qui pbazent de publica uoce ꝛ fama et de vpoz credulitate habeatur illa pbatio ꝛ credulitas p. ueza pbationē duoz vdoneoz testiū. Et vbi int̄uenezint quīq; testes sup dcis voce fama ꝛ credulitate habeant vpoz pbatio ꝛ credulitas pvidenca pbationē vnius testis qđ cāplm̄ vendicet sibi locum tā dcmulib; qp dcriminalib; qp. et dqbuscūq; alijs casib;.

Qt omes d̄ parochia debeant ire ad domū d̄ finem

cap° xxxv

Item statuimus ꝛ ordnamus qp quilibz de districtu dce valliz ꝛ ville huic caplo subiacent, qr cez de villa et parrochia alioqn̄ esset m̄otuus debeant vnus de qualibz domo ire ꝛ comparere ad domū m̄otuj et ad honorandum Cadauer ꝛ int̄ ce sue sepulture pen̄ce ꝑ dcm̄ qquolibz ḡfiacte ꝛ qualibz vice qua fiut ḡfectum.

Qt omes vie mr̄ castroz ꝛ villaz debeant manutenezy nitide

cap° xxxvj

Item statuimus ꝛ ordnamus qp vie seu strate sine buzghwolj intus Castra ꝛ villas dcstrictꝰ dce valliꝰ pm debeant manutenezy ꝛ ḡsezuari nitide ꝛ vacue p illos qui fiut ppinqoz dcis vijs cū cozo domibz ꝛ bonis ꝛ qm̄ int̄ fiant soluat pen̄ b. ꝑ dcm̄ qquolibz ḡfiacte ꝛ qualibz vice.

Via grande ingenio cuiusdā rei pub' comoduz insurgit de terrenez fructu fertilitate et ḡm ipoz habundantia vinum nutrimus Idarco ut dapnoz illatoz pena terreant formidine et ex eis iniqua atq; ceffrenata cupiditas delinquēdi diuellat' tenuerūt ꝙuderūt statuentes ita q̄ nulla statuta seu capla statut' inuiolabile obseruari ab oib; ꝙ quibuscumq; hoib; ꝙ psonis dis vallis tepmi ꝙ hill balaam. cuiuscūq; gdicionis seu status existentiaz. Idarco Vicecomes vallistepmi qui p tpe fuit ut ei' officialis sup omib; dapnis datis possit teneatur ꝙ debeat ḡtra ipos dapnm dantes tā p̄ pena coīs q̄ et p emenda dapnq dapn passi procedere p denuptiam Actusam Inuentionem seu Inquisitionem ꝙ p omem modum sūmāie ꝙ defecto sm aliqua cauillatōe seu figura Iudicij nō ꝓterea q̄ sit ḡ forman capl'oz sm statutum Salue tn ꝙ refuiato q̄ vbi Vicecom seu curia resid't hō possit procedere nisi p dcusam tm sup dapnis dict illatis ꝙ tinentys Castr seu Ville vbi residens est.

Depēn fracentas ut scorzianas aliqua arboze bite ut pgula; Vno

Item Statuimus ꝙ ordinamus q̄ siquis inuerit ut deguastauit aliqua aliqua Arborem domesticam fructiferam. pgulam Vitem Vince ut scorzianū Puniatur p qualibz ꝙ qualibz vice ꝙ pena libz psona m.xxx. ß. den/ Si ingressit aliquē quezcum Valoris a x ß in soluat nomine pn̄ij ß den. et emendet dapn passis ꝙ dupliz Et si fuit valoris a x ß sup puniat pn̄a xx ß den. Et simili pn̄ puniat qui vpam arborē quezcum decarnauit. Et si quis fregerit aliquē arborem siluestrem ifructiferam soluat pn̄a x ß den. et meliorem iquolibz dapn Casuum dapn emendet ꝙ arbitrio ꝙ duplum Et ad pbationem pdcoz sufficiat pbatio duoz testiū ꝙ vnius ut h testiū & pub' voce fama hō ꝙ ꝙ dapnum passo vsqz istanz q̄ dn Et decem dies elapsis ꝙ dapnificat et iste cuius pn̄a sit soluta & sepi patet et matez teneant adpens ꝙ ꝙ coz iudice seu presidente Bestia ꝙ

Pater pro filio
et dnus pro famulo

De pēn̄ ꝓntfiacentꝭ uł ꝓcurientꝭ aliqđ animal. Xia cap. uj

Item Statuiꝫ et ordinamus ꝙ siquis ꝓntfecāt animal alicuꝰ
.s. Jumentum Somāriꝫ uł Somāriū mulum uł mulam Bouem seu
Vaccam uł aliqđ aliud aual grossum. punīat pēn̄ C ß đn̄
Siquis aūt ꝓcussit aliquē đcoꝝ aliuꝰ cum Lapide bastone
uł aliquo ꝙcūq; armoꝝ cū sanguine ꝯ đn̄ ß đn̄ cum sanguine đ ß punīat
ꝙcuꝭlibꝫ aual; ꝙcussion. Et si ꝓcussit aliqua pecudem
pecorum capra canem uł hꝭ similia et sanguis exierit m x ß
đn̄ punīat. Simō capra pecudem pecorum canē hꝭ similia aliquis
ꝓntfecit in xx ß đn̄ punīat Simō macagnauit aliqđ de pecore
aūalibꝫ grossis m xx ß đn̄ punīat Et ꝙcuꝭlibꝫ đcoꝝ casuꝫ
Dapnī emēdet dño ꝙrꝝ bestiaꝝ duplum Simō macagnauit aliqđ
de pecore aūalibꝫ ꝓrꝝ m .d. ß đn̄ punīat / Et ad ꝓbationē pdcoꝝ
sufficiat ꝓbatio unius testis et ꝓsu cui ꝑ sacrum deuotū ꝓstmđ ſ
aliquo idōneo habeat ꝓ pēn̄ ꝓbare uł trium testiū et pub voce et fama
no actiōe ſ stre gratie /

De pena dapnī dantis ꝓsonalē i domibꝰ ꝓgulis grecoꝛ ozto cāpis uł arboꝛe fructifeꝛa. Xia cap. nj

Item statuimus et ordinamus ꝙ siquis Dapnī dederit ꝓsonalē in
uinea ꝓgulis grecoꝛ cāpis ozto soluat pēn̄ p quolibꝫ eglibꝫ
vicel x ß đn̄. Et pro quolibꝫ raspo vue a tribꝫ raspis sup x ß
đn̄ Simō quis Dapnī dederit ꝓsonalē i aliqua arboꝛe fructifeꝛa
vel ifructuosa đcoꝝ arboꝛū m .d. ß đn̄ punīat / Et dapnī emēdet
patienti duplum ad ꝓbationē pdcoꝝ sufficiat ꝓbatio ꝓtis ꝑ alio
testiō grauē / Et si pdca cōmiserint de nocte duplicent pene /

De pena dapnī dant7 cum Bestijs. Xia cap. v

Item Statuimus ordinamus ꝙ si bestie alicuī darent dapnī
i uineis ꝓgulis arboꝛe fructifeꝛa campis lino croco ozto punīat
m x ß đn̄ ꝙcuꝭlibꝫ bestia uice qualibꝫ đns ꝓrꝝ bestiaꝝ ex
cepta testa pecudem timtu quarꝝ đns ꝓrꝝ soluat nisi pēn̄ x ß đn̄
pcuꝭlibꝫ ꝙcuꝭlibꝫ uice / et de galluina ꝙcuꝭlibꝫ uice ꝙcuꝭlibꝫ
Simō đn̄ Simō Dapnī darent i possessionē alicuī bladū cuicūq; gnis
bladi grossi uł minuti seu fructuū cuicūq; gnis soluat pēn̄ đns
đcoꝝ bestiaꝝ x ß đn̄ ꝙcuꝭlibꝫ bestia de his bestijs ꝙcuꝭlibꝫ
uice et de bestijs pecudem soluat x đn̄ ꝙcuꝭlibꝫ ꝙcuꝭlibꝫ uice /

Et si canis fuit dapn̄ dam̄ in bonis seu pcubus tpe quo fr̄ vue maturo
puniatur dn̄s ipius canis m v. ß d̄n̄ pqualibz Et si canis latro
nem seu bastone longitudinis duoz palmoz seu supra ad collu
portauit ad pen̄ alterius minie teneat / Aditu ē hinc duplo qz
qualibz hinis canes i valle topm z vill balaam etc. dispt tenent
z debeat ipm canes seu canes ten̄ ligati ad die s. ß augusti finitis bandimiss
ad pen̄ v. ß d̄n̄. Et de pdis z qualibz petoz stetur z credatur
sacrimento dnoz accusatoris seu dempnatoris Et de extimatoz dnoz dispn
datoz Et credatur ipi accusatoz seu dempnatoz vsq; ad statutem
do. solide d̄n̄ tam p pen̄ debis q̄ Et p extimat sic dapn̄ dat̄ cum
luc. de nouo extimado / Volum̄ Et declaram̄ qz ipa dapnata cum
dictis bestijs emendent z saluentur p dnos ipaz bestiaz p
sumaiē

De pena dapn̄ dantiz i pratis z possessionibus hoīm cap°

ITem statuimus et ordinamus qz si quis dapn̄ dederit
in pratis uel ezbis seu stipulis vz i possessionibz laboratis ul
bamitis existentib; ezbis / A kalendas maij vsq; ad mensem
z dn̄s fuerit ezbe i dcis pratis et possessionib; bapmit
z custoditis vz vsq; ad messuram ipaz ezbaz pmanentz
dn̄s ipaz bestiaz pqualibz bestia grossa m. v. ß d̄n̄ Et pq
qualibz bestia menuta m. duas d̄n̄. Dam̄ aut pstandi dapn̄ i dcis
pratis ut i ezbis custodit z bapmit m. vj ß d̄n̄ pmunit pq
libz z qualibz vice Et debis stipulis dapn̄ emendet pmch i capitulo.

Additum z hinc cap̄ qz messura ezbaz et pratoz z possessionibus custodiat, scz. debeat p totu mesem augusti p dnos seu possessores ipaz possessionu custodiri z omne tpe set liberas accessus et exitus possessionu z pōis dampn̄ dandi in dictis possessionibus ipsis precare

De pen̄ ponentiz lapides i possessiōn alicui hoīm cap°

ITem statuiz z ordinaz qz si quis prohiceret lapides i posse
ssionem alterius ab vna palma cubiti soluat pen̄ d̄n̄ ß d̄n̄ et tab
vna palm̄ i soluat pen̄ vj ß d̄n̄ Et tenat de ipa possessione
ipos lapides eleuare et si ipos lapides no eleuauerit postq̄ fuit
requisit soluat pen̄ v. ß d̄n̄ Et de pdis stet z credat sacra
mento dampnificatoris. Canalecs no lapidu no teneant ad pen̄ si
fundo arauerit trasuersus lapidum dapn̄ dare i possessionem no
teneant ad pen̄ ß ad emendare dapn̄ z ad eleuandos lapidu teneant

De pena occupantis ul sup adphendentis via cois Rtra cap. lxij

Item statuim ꝛ ordinam. qꝫ quicuꝫ adphendit seu occupauit ul de aquastauit viam aliquam i dcā valle topini ꝛ villa balam et ꝯ dcm disceptu debeat ipam relapssare et reduc ad ꝫdam et pstinuim statum pen xl. ß dcꝝ pvice qualibz ꝛ pson. Et quicuꝫ ꝯmoratuit aliqua via dcm tenos debeat ipam dcare ꝛ dcm omoziꝛ ꝛ x dies possꝫ sibi fuit notificat seu bapnitum ad pen xl. ß dcꝝ. Et quicuꝫ ꝛ paratuit aliqd sentezm seu viam vicinalem que ꝛ ꝗsueta ꝛ bstat p tps xxx Ann. cauza debeat ipum sentezm seu viam vicinalem apazire et adstatum pstinu reduc ad pen lv. ß dcꝝ. Et si pazes ad quas ipum sentezm seu via vicinalem ꝛ petitur si de ipo sectio reducendo no ꝯcordauerit cuilibet cuiam duo anassazi no ptiapes stretu pedi ul vocent duo ep vicinos ꝛ senatores dcm tenos no ptiapes stretu ut duꝝ est put cuia videbit qui tminare habeat de ipo sectio reducendo dcm de huic capto qꝫ quicuꝫ haberet aliquam pssessionem ul ꝛ via qꝫ no posset nec debeat ire p pxess alicui ad pen qui ꝗsent ꝗ qualibz pson ꝛ qualibz vice ß. quilibz dcꝝ ꝛ ꝗ qualibz bestia grossa tantundem. Saluo qꝫ siquis fuerit aliqd edifciu magnu vz. anarnas lignaia pdomibz ꝛ quelibz alia edifcia grossa. seu tractus lapidu ꝛ lignoꝝ. nulla pen solui ymo liceat et possit liite ꝛ ꝑsim ire p quelibz locu habilem dcm dum modo dcm emendet patrem.

De pena facentis vias malitiosas ꝗ possessiones alienas Rtra cap.

Item dicm statuiz ꝛ ordinaz. qꝫ siquis fecerit viam malitiosam ꝗ possessionem alicui. ꝑ voluntatez dcꝝ possessoris puniat de facto in xl. ß dcꝝ. ꝗ qualibz vice ꝛ pson. Et credatur sacramento accusatoris. Saluo qꝫ si accusat cum voluntate accusatoris se excusauit ul jurꝫ dicendo se viam malitiosam no fecisse ad pen minime tencatur.

De pen allargatis seu artantis aliqd sentezm Rtra cap. p

Item statuiz ꝛ ordinaz. qꝫ nullum sentezm i aliquo loco vallis topini ꝛ ville balneam ul cor dcm posset p aliquē adterminaz allargaz seu artaz n ꝗtum ꝗsuet ꝛ ꝑ facens puniatur ꝗ qualibz ꝛ qualibz vice in xl ß dcꝝ. Et nichilominꝰ ipm sentezm reduc et tminare debeat in suo ee.

De pēn̄ scindentis ut deguastātis arbōrē existentē ī possōne alcui. cap° xcj

Item dicimus statuimus ꝛordinamus ꝙ si arbor aliqua existeret ī possessione alicui⁹. ꝙ illius cui⁹ cēt dēa arbor nullus audeat ipam arborem ḡt voluntatem illius cui⁹ cēt ipa arbor īcidere ut aliqua radicinam ipius arboris detruncare ꝙd ipa arbor deguastaretur ut deflorizetur ut aliq⁹ aliud fac̄ ꝙd ipa arbor ꝑderetur seu īutilis efficeret/ sub pēn lx ſ dēn̄ ꝙcūlibz ꝛ qualibz vice Et eadem pēn puniat̄ si pēa ut alleg⁹ ꝑdoc̄ omisit seu omitti fecerit dn̄s possē ī qua existeret ipa arbor ꝛ dapn̄ emēdet patiet̄.

De pēn nō eleuandis fraseis de arbore que penderet sup possōne alcui⁹. ꝑa cap°. xcij

Item dicimus statuimus ꝛordinamus ꝙ si arbore aliqua pendētem sup possessionē altezius ad petit⁹ petentis dn̄e ipius arboris teneatur et debeat exmorat et frasthas ipius arboris eleuare saltz vna ptica sine mezenesha seu cana cors fuit⁹ ī altum Et si fuit sup domum alicui⁹ teneatur eleuare et exmonare frasthas a tutto domus sup̄ saltum dēa pēcha cana seu mezenesa ī altuz ad pēn .x. ſ dēn̄ ꝙcūlibz ꝛ qualibz vice Et si post requisitōem ſtituz de remotōe dēaz frasthaz ille cui arboreꝫ cēt de remouēt ꝙlicet dn̄o possē ipas eleuare sm̄ pēn ꝛbanō/.

Qe quilibz possit amissare dedapno sibi illato ꝛ accedat̄ suo ꝑcando cap° ꝑ

Quilibz possit ꝛ valeat amissare de dapno illato ipius possessoribz ipsa duos meses ꝛ vicecomes de Vall accedat amissatoz cē uera dapno ꝑcamēto ꝓpo amissatoris dū mō dēt amissator nō excedat penam ꝙ cōe .xx. solidoꝝ dēn̄ ꝛ .v. solidoꝝ ꝙ emenda dapn̄ passi dū mō dapn̄ de quo amissat sit cuidens ut apparēs qd si nō cēt cuidens ut apparens amissatoz soluat pena ꝙ supra cū refectōe expensaꝝ amissato. Et si quis amissare voluīt elapsis duobz mesibz ut si dapn̄ transiret ē ḡtitato. v. sī ꝑpen cors et ſ .v. ꝙ extimatōe sui dapn̄ tūc amissator teneat ꝛ debeat

ipam Accusaz sue dapm si exactet per x ß p pr̃ vic et
sol. v. p emenda sua / p testes y domos / et ad mandatum
ad similes accusat fiend. filij familias q̃ uis sint sub pria
potate et Laboratoris possessionu & fructu ipaz poss p sua
p̃ te Labority et procuratoris et c. Et volum q̃ accusatores nõ
possit accusare accusatore & alĩq̃ dapno infra xb. dies adie
accus facte & co mandi. nisi pbet p testes. clapsis dict. pb.
sicut possit accusaz et credat sino sut. v ß tenet exp. ß
p̃ dapno suo si plus extimaz voluer
pbet p testes ut d dict est /.

Q̃ possit Accusare p̃mior castrũ S Willm seu Jon Alb
dapm sib illatum fuit cap° xxxij.

Dilibz possit et valeat Accusare villam seu villas castru
seu castra cois Vallistopie et Vill balliam. de quibuscũq̃
dapnis dat illatis omissis seu pretratis p senale ut cum
bestijs quibuscũq̃ grossis ul minutis ingrediendis. ipaz
villaz. e castroz. et sindic seu ad̃ssarijs ipius ville
seu castri trutat et debeat Inuenire malefactores illius dapni
dapno dat accusati. tpos tpos Assignat. cũq̃ ifra
quitq̃ dies post sib notificata fuit p cuiaz / et ipi ma
lefactores tricat. pluũ pen. stent et dupla pte ostatus
Logabit & illo dapno dato / et emendaz dapni patient
put dict statut ostendit / et sindic seu massarius tenat
possit et debeat dare sacramentu orib & sua villa. dapno
malefactoribz repondis et siquis dict sacramt negaret
et ipm vicesie tollet. habeat p ofrro. et dapni dcpno
ipa villa Accusata fuit et credat dict sindic seu massio
siquis dict sacramtu vicesie nollet cu Jur. dcpno ostendo
Et si duo sind seu ad̃ssarij dict malefactores nõ darent
et dict tamen. v. dict extimaz fuit ipa villa Accusata
tenet pluũ dapni pen. et emendaz dapni patient. dz ille
homes seu p sone ipius Ville Accusate quozcumq̃ seu pretactis
p senaz seu ad bestijs p illam stradam vbi dapnu fuit dat
et illis trozibz quibz ipa Accusa facta est. et no alij. Et

Datum e hui Cart. p Curia dicti Cois teneatur sine
fraude et decepcõe Recipienda et dare Sacmenta omnibus hoibz et
illius Castri sive Ville pquirendis seu eque dampnificata sunt
Confessa ut facta denes veritas Clarefiat Curie.

Siquo tpre quando ctu q̄ repierēt malefactor dicti dapni dnt. q̄ ipse malefactor teneāt rdebeat eis dapna rpen̄ soluit p̄ totalit̄ ville Arayate seu castri refierē rrestaurare expensis tñis mnle factoris dcm̄ repti rvicecomes pdca debeat execuōi mandare ?

Q̄ no soluat̄ pēn̄ de pasturis rposs̄ talis de quib̄ no soluit̄ datū i pascendo cap̄ 9b.

Siquis accusaret aliq̄ē. de dapno illato i possessionib̄ talis seu pasturis de quib̄ no soluitur datū. i cui valleat. q̄. de pascendo in ipis pasturis cuiusc̄ bestijs grossis seu minutis. nulla pēn̄ soluat̄. aliq̄ statuto loquēte in hiis no obstante. excepta de bobus ecē.

Q̄ liceat cuiusl̄ stabiare volenti ire p̄ possessiones cuiusc̄ cap̄ 9b.

Statuimus q̄ illis possessionib̄ quib̄ no essent sufficientes p̄ gēs hilitate causa stabiandi vie quas haberet q̄ liceat i hmōdi casu cuilibet stabiare volenti ire p̄ aliam viam p̄ possessiones cuiuscūq̄ loci minus dapnosam rpximiore rhiliorem et i eo casu dapnū qd̄ fieret talis stabiare volens occasione de vie emendare debeat patienti arbitrio rdeclaratore duoz bonoz hominū de ista.

Q̄ omes strate rnoue vie debeant tminare rmanutenere cap̄ 9b.

Item statuimus rordinam̄ q̄ oēs vie vocis de ball debeant tminari rapte supiori tminent̄ p̄ possidentes apte supiori fine brazo et apte inferiori manutenean̄t̄ rassenent̄ i amplitudine sex pedū a manu p̄ possidentes apte inferiori de brazo brazo excepta ab hac tminatōe vna q̄ st̄ alate supiori rinferiori murate lapidib̄ rcalcina. Adimus huic caplo q̄ Strate que vadūt rveniūt vsus eiusmt̄ debeant manutenei i lazgitudine octo pedum a manu Salvo rreservato q̄ Strate castri pdci intelligent̄ p̄ vsus eoꝝ.

Nota de ampliatione stratarū ad unū comune

De Amplitudine Stratarū

Omia statuta vetera omesq; Reformatões deliberatões q̃ fuerunt
seu ordinamenta hactenꝰ facta ⁊ hucusq; vsitata i pdca vall topmy ⁊
vill balcian Volumus Statuimus ⁊ ordinamus forẽ
nullas et ĩ aliquo nõ valere Sz solum Capla ⁊ statuta i pmi
volumie descripta ⁊ publicata valere ⁊ teneri tm̃ p plenu
ẽ p pnia ⁊ futuro tpe decernimus statuim⁹ ⁊ ordinamus.

Acta completa ⁊ Apbata atq; publicata fuerũt ẽdã. Statuta
⁊ ordnamta p supdctos statuarios ⁊ dctores q̃ statutoꝝ ⁊ ordi
nũt⁹ ⁊ legis municipalis Que statuta scripta ut ẽ ⁊ ordi
⁊ singla ꝛ eoꝝ ostenta. Voluerũt ⁊ ordinauerũt hr̃i pflegib⁹
⁊ statut ⁊ municipalib⁹ legibus de vallistopmy ⁊ vill balcian
⁊ ipsa inviolabilr̃ obseruare. Voluerũt et hr̃ statuta nouit facta
omib⁹ alijs statutis ordnamtis reformatoib⁹ q̃ statut⁹ cetez q̃cu
bustuq; eoꝝ statutoꝝ q̃ualere Scripti p me damianũ
de pedeluro pub notiũ ⁊ Judicem ordinãũ ⁊ Rogatum dcte vall
⁊ ville Et nũc notiũ ⁊ scriba p dcos statuarios ad pdca scribendu
et ordinandu specialr̃ deputatum Rogat⁹ ⁊ electum. Sub Anno
dñi millio cccc xxxiij Ind xij. tpe sanctissimi in xpo pris ⁊ dñi
nri dñi Eugenij diuina pvidentia pp quarti. ⁊ die xv. mẽs Augusti.

Et ego damianus petruccoli de pedeluro Cuius fuit
pub imperiali auctõe notiũ ⁊ Judex ordinãũ ⁊ dictoꝝ vallistopmy
pdi [illegible] dño dño Corrado de Trinnys. fris ⁊
vallist dño ⁊ gubernatore &c Et nũc notiũ ⁊ scriba Rogatu
electus ⁊ deputat p dcos statuarios nec no p Judicẽ et
arbitros ⁊ oĩũ hoĩũ dcte vallis topmy ⁊ vill balcian ad dcta statuta
⁊ capla dcoꝝ statutoꝝ scribend ⁊ ordinand Et rogat⁹ a dcis ordi
natoꝝ dcta statuta scribẽ scripsi ⁊ publicaui ⁊ signũ meum
apposui ordinetum.

Signum mei damiani notiũ &c.

41 xlj

24 r

Nomine

1514
1434
801

Anno dñi Mccccxly. Indic. xiij. tpre. Sanctiss. in xpo patris
et dñi dñi Eugenij diuina prouidentia pp. quarti. die vero vigesimo octauo
mens Octobr.

Magnificus dñus Laurentius de Cudero fulginei et nobilis ac
alioz Ciuitatis terre et locoz ac Castroz. ecc. etc. tpre ecclie et dño
dno nro pp. gratiosus Gubernator et. Vigili Cure et tendens metalis
studio et sisteos p suadere et firmare validare et roborare omia singla
decreta statuta ordinata et formata Statuto et ordinata hoium eiusd
dñi. Gubernat. tegimini ac gubernio subiectoz. Que decreta ordinata
statuta et formata et Statuta. Nostris Conducta et formata ad
honorem et laudem dei et ecclie Laudabiles et ppositi et positis manutenere
Confirmato et augmento. Cumq omnistis horis et Cor omnistat. vallis
Copini et ville Bolciani. Conducerent et forent ordine atq Compiscerent
sup dcis statutis et formatis decreta et ordinata tam sup ex ordinatis
sup malis atq Similibus et aliis dato et put sup et ipos et tota
tractatis et tractor et ipsi et tunc veritate explis et finito et destinguit.
Videlicet dcis statutis decreta et formatis et ordinata fore et laudabiliter
adseruatis et manutentis pp omnistat. et dcis Iustis tegimini, ergo dem
subgubernio et deuotis ipius Mgif. d. Gubernat. et ipa statuta et formata
atq decreta. explis expressis et declarata ut ipos et tunc veritatis et explos
ipa et tunc veritate. exactis et habita. et fut dñi. Gubernat. et com
mo dra sua Cura fore. Quib gregio auditis et validato
potuit et valuit. Confirmauit et approbauit et roborauit et confirmat
et motu proprio et ac approbat. et ipsos ac valet tam et roborat et confirmat
volunt et mandat. dumodo ordi statu decreta et ordinata et ea sup dcis
nec et aliqua et tunc veritate et ordine fut et fit. Ecclesiasticis libertatibus
valere et teneri. et debuit et mandauit. et omnistat. Hoium vallis
et ecclie ipius et put forent. obstare et standum. et omnibus et ea
et ea ipius et

Acta fuerunt et dcis fulginei. domib. hora et et fut dñi Gubernat. dce Cunct
et pntib. Egregio ac timoso et ethispetto doctore dño Angelo de tiberio de cumpio
et de Canto si fides de et de quo et testib. ad hec vocat. hab. et rogat.

Ego Magister. de Ceterano de Castilione Arretino. Imperiali auct. notar. pub
et Spati. ord. et ad pnos Camille cum et ipsi. Mgif. dñi Gubernat.
de et pdno et rogatus fui. et de mandato et ipsi dñi. scripsi et in me sub
et signum meum apposui consueti.

...re supdictum statutū dnate
...lngbv

52 25r

NNOMINE indiuidue Trinitatis Am̃. Infrascripte sunt cōceptiones & additiones: facte ad statuta coīs & hominū valle Topini & ville Balciani facte ordinate, obtente et cōposite pro bono laudabili & quieto viuere hominū & vniuersitatis dicti coīs dicte valle Topini & ville Balciani ad laudem & honorē omnipotētis dei eiusq; gloriosissime matris Marie semper virginis gloriose & beatissimi Sancti Laurētij & Sancte Cristine quorū coīs, vniuersitatis & hominū dicte valle Topini & ville Balciani & totus celestis curie Am̃ & honorē & statū Sancte romane ecc̃e ac beatissimi summi pontificis & sacri collegij Rm̃or. D. Cardinalium & Rm̃i patris dn̄i Gubernatoris Ciuitatis fulginij valle Topini vic̄. & ad tranquillū bonū & gestū vnionē et pacem quietē & vnionē Dominor. hominū dicti coīs facte ordinate cōdite cōposite & rformate p spectabiles homines Ser Dominicū ragni Jacobum constantie Angelū Sanctutij Ciolum Vagnis & Paulū augustini homines electos p̄ comune & consiliū quāle vniuersitatis & hominū dicti coīs valle Topini & ville Balciani ad infrascripta omnia & singula habentes liberam ac plenā potestatem arbitrium & auctoritatē ut plenius patet in libris rformationum dicti coīs manu ser P. Arnaldi & Andree Bruccecio vicecomitis dicte valle inde rogati. Subamus dn̄i nri Jesuchristi aberuis salutifera natiuitate Mo. quadringentesimo septuagesimo quarto. Indict. vij. Pont. Sm̃i in Christo Pris et dn̄i nri dn̄i Sixti diuina prouidentia pp̄e quarti. diebus & mensibus infrascriptis

Additio ad statū supp̄onū sb Rm̃a. d. scindicatu vicecomitis dicte valle. tenore.

Item statuerē rformauerē & addiderūt addēdo supnotato statuto d. scindicatu vicecomitis & infrascripta quilibz vicecomes dicte valis topini qui pro tempore fuerit. Stet & stare debeat & teneatur finitis sex mensibus sui offitij addendo rōne sui offitij & ad scindicatū p quinq; dies & duratūb dictis quinq; diebus debeat inhospitio hūare et stare. et infra tres dies deductis quinq; non liceat vnicui dār petitione suam et pānocia d. dicti vicecomitis nec adhuc triduo ultra nō audiat. Reliqui duo dies deputati ipsi vicecomiti placet.

De l'ora forensium damni dantis

Item statuerit & ordinauerit quicunq; forensis dederit damnum personaliter
ut cum bestijs in territorio dicte vallis topinj. Teneatur & obligatus sit ad illam
penam qua puniri deberet aliquis de valle Topinj dans damnum in eius territorio
qualitet damnum dederit. & non plus nec minus. & talis forensis damnum dans
teneatur fidem facere de pena que est pro tali damnodato ab illis de valle topinj
in territorio suo. per eras autenticas officialis. q pro tpre fuit sup damnis datis in dco
suo territorio. et hoc statutum locum habeat in damnis datis. et de mandatis soluendis
a decis forensibus que solui debeant rei Valli Topinj a predictis forensib
sicut & quit illi de valle Topinj soluere tenerentur. & soluunt territorio
dcor forensium. Placet quod damnum dans puniatur sm statum loci ppinj: et non fiat dca fide

Additio ad Statutum pcedit sub hac forma de mercede & salario nuncomitis pro
examinatione testium: & pro exequtionib fiendis.

Item statuerunt ordinauerit & reformando addiderit supnotato statuto de merce
de & salario nuncomitis dicte vallis. dumtaxat recipere possint pro sui mercede & salario
bon. unum pro examinatione vnius cuiusq; testis. ab illo ad cuius instantiam
fuit examinatus. tam in causa ciuili q criminali & etiam mixta: et si
fuit registrus copia attestationis dco dederit ut pro q dem nuncomites requi
sierit steterit quominus huiusmodi dumtaxat dcis vicecomes hre & recipere possit
p quolibz teste. ut in publicis ut privata forma dato ut oblato. bon duos pdlz testes
bononenos duos tam pro examine q pro copia. q non ultra: et si quis nuncomitis
pdcor. pretempor existentis. plus dcis bononenis pro examinatione et duos bon
pro extractione & datione copie ut sup recepit. incidat ipso facto in penam
viginti q librarum den. rationabilium de suo salario tpre sui sindicatus. Placet ut
item q dicti vicecomites & quilibz ipsor. qui pro tpre fuerint de exequtionib
fiendis pro hominibz dicte vallis & eius districtus. si talis exequtio
ascenderet ad summam decem librarum & abinde infra dumtaxat recipere
possit denarios fortes pro qualibz libra. et non ultra. et si summa de q fit
exequtio excederet summam dcor. den libr tur et eo casu dicti statuti &

Voluerunt & statuerẽ secuari debere supdictum statutũ dinateria loquitur: excepto q̃ in causis cõmissarijs: inqbus voluerũt & statuerunt dicti statuẽtes q̃ dicti vicecomites hrẽant & hre possint dumtaxat bonorem vnum pqnolib. flor. si summa degã facta fuit exequtio nõ nõ excederet vngnti flor. Si nõ excederet dra summa degã facta fuit exequtio summam droz vngnti flor. quãtacumqz fuit gtitas: hẽant & habere possit pro sua mercede & salario exequtionis predicte integrum bonorem dutaxat pqnolibz flor. & nõ ultr. et intelligat oia pdra cõtra exactionẽ dicte mercedis si fiant q. facte fuerint p homines dicte valle & eius districtus: Subpena predicta: inferensibus nõ dicti vicecomites exigant & exigẽ possint, ut hactenus solitum est exigere & habere. p

Addicio adfõmat istam sup ipsi volũt statutoz. ad cartas.
de exactione & modo exigendi pedagia

Item statuerẽ ordinauerẽ & addendo supnotate rfõmationi rfõmauerunt q̃ in futurũ qcumqz dra valle ut eius districtu venderet alicui forẽsi aliquid. & omẽ id deg solutã Gabella seu pedagiũ Talis vẽdens teneatur & obligatus sit sb infrascripta pena rtinẽ debitũ pedagiũ seu gabellã penes se venditore & illud seu illam reddere & assignare gabellario seu pedagiario dicte valle infra octo dies tũ sequẽtes dicte vendicionis pdicte Et si talis vendens in pdra rtentione & consignatiõe fuit negligens incidat ipso facto in pena [illegible] dra pqnolib cõtrafaciẽte & negligente pdra fore & qualibz vice: & Tertia pars dicte pene sit et ee debeat dicti cois alterius rpiny & due partes dictorũ sint & ee debeant dicti Gabellarij seu pedagiarij: qui tpre dicte negligentie fuerit Gabellarius seu pedagiarius

Addicio & Correctio ad Statutũ & rfõmationem loquentia defectibus custodiendis

Item statuerunt & ordinauerẽ q. in futurum oms & sngli dies veneris & mensis marcij venientes: aboĩb hominibus dra valle et mea habitantib eisdem dicant: Subpena & adpena contenta sup instatutis defectuantib custodiri Et si in dictis statutis gtinerent seu rfõmatiõib pdictis prestent cessare

aliqua festa seu festivitates / que nō essent de precepto sce mris ecc custo-
diende / exnūc ingōr fntis rnsure statuerit & rformauerit impune possit
dictis diebus laborari / & fieri pluria voluntatis vnuscuiusq: / Exceptis
dictis diebus veneris dmense marcij ut supr possum ... ppt. / Placet
excepto festo sancti Bernardini : cuius diem volumus observari : & custodiri :
nullus de valle topini nec eius districtu Vendat i rensmbus
alicui forensi ?

Item statuerunt ordinauerit & rformauerunt / q in futurū nullus de valle to-
pini nec eius districtu p valeat nec possit uendē donare pmutare nec
aliquo mō ut questo colore alienare aliqd terreni / seu possessionē alicui
forensi / nō sciendo rōi dicti Valle Topini / Qd Terrenū sit ut fuit ppe
ffinia dicte Valle. admezenga. centum / Quod Terrenū i dcās me-
zengas sciens adictis rensmbus / nullus potestatem faciat seu rebidem
habeat : dicto nō sciendo / vendere donare pmutare ut quoquomō alienare
Et si talis venditio donatio pmutatio / ut alienatio facta fuit penitus roto
sit et esse intelligat nulla et ita mīt declarat nulla / nullus effectus
ut momenti / et nihilominus talis venditis donis pmutis / ut quoquomō
alienatis ipso facto incidat in penam cuiusli gnāe tūe den dō ... applī
candam pquolibz & qualibz vice quib; grauantem fuit. Placet.

De vacatione officium

Item statuerit ordinauerit & rformauerit q nullus officialis dicte Valle qui
p tpe fuit ut ecia in futurū possit / uenire ad exercendum aliquod
officium infra Valle nec eligi possit ad officium p dictū : nisi finito si
triennio a die exitus sui officij usq; ad diem electionis : Et quicq; nomi-
natus sciendo incidat in penam ... dūtaxat auri : pquolibz & qualibz
vice & nihilominus Talis nominatus & electus sit ipso iure inhabilis. Placet

De mercede vicecomitis ex condemnatis criminalium

Item Statuerit & rformauerunt q officiales dicte Valle & vicecomitis
qui pro tempore erunt habeant & habere debeant quartam partem condemnationis
criminalium sue tpe et pena fiende. Quarum partem & summe Taxate

p consiliū dicte vallis & et sicum effectu sumaz Taxatā admanus emercij dicte Valls ꝓuenire fecerit & nō alr: Et si cōdemnatū detineret q talem pena soluceret, penis mercatione nil ultr dem paratam quaram partem possit exigere utl hre a carceratis ut detentis pdictis: subpena dare duratoz anei pquolibz & qualibz uice rtmendoz tpre suj sendicatus: Placet

Debita forensium quomo possint exigi

Item statuerunt & rfomauerūt q uicecomites dicte vallis, nō possint dbm forensiū cognoscere, exigere, seu exigi facē pforensib & nō hitantib in dcā valle, nisi pmittat se talis reditor forensis pson: ut eius legitimus procurator & qui desno mandato ꝓ publicum instrumentum fidem faciat: Et si ate fiere, contrafacientes uice qualibz et pquolibz puniatur Tempor suj sindicatus. m duratus anei tribus applicandis camere dicti communis Placet

De licentia henda pro Vindemijs

Item Statuerunt & rformauerūt q nullus habens uineas ut pgulas circa dicte Vallis audeat & ut psumat, aut posse uindembiare, nisi primo hēat licentiā a consilio dicte vallis: ut mōnē ut inspecta subpena detenti dēn pquolibz uice q fuit contrauentū d fructo cam dicti cois applicandā

Pene d. Datoz: et emendationes exigende

Item Statuerunt & rfomauerūt q uicecomites dicte Vallis teneat et obligati sit exigere & i manus camere dicti cois pueniri facē oēs penas accusationū seu inquisitionū seu inuentionū suo Tempor furtoz vidammus datis ac et emendam pueniri facere minarū damnū passi: subpen trū duratoz anei pquolibz & qualibz uice q fuit ḡuentū d fructo camere dicti cois applicandoz & abeo exigendoz tpre sui sindicatus. Placet

modo fuste no sit impeditus

De mercede bainlorz et banimerijs

Item Statuerūt et rfomauerunt q bannus hēat pfur mercede & salario denarū decem pquolibz hanimto et nō ultr: et si plus habet ut teneat aut exigere mittat impena qnqz lib den proqlibz et qualibz uice: et pnō Statuto ne ligatur i banimerijs q fuerint administra particularū psonaz et nō dicte Vallis Placet

27 v°

Bona forensium nō habitantiū accatastanda

Item Statuerunt & reformauerunt q omēs & Sīngli forenses nō habitantes & continue indistricte dicte uallis similiariter habentes possessiones et terrena in pertinētijs dicte uallis teneātur & obligati sint i mensem post binimenta emanata accatastare & accatastari facē & adcatastū sūm ponere omnia & Sīngla bona possessiones & Terraxe petia que hūrent interritorio dicte uallis sb pena amissionis dictaxe possessionū quas sibi accatastare i dēm tempus nō fecerint quo elapso et accatastare dictis forensibus nō facientibus extinct ipō facto sint & ex nūc & ex nūc prut extinct ipō facto sint & intelligantur dicte possessiones nō accatastate cois dicte vallis topinj et pris Statutū intelligatur tam dpossessionib quas dicti forenses impnti hnt q de illis quas in futurū emeret. Placet nisi iustam ignorantiam allegare posset.

Ex massarij & Sindi nō quitent aliquē vicecomit reprimarij

Item Statuer & rfōmauer q Sindici & massarij qui p tempore & Temporibus erunt in valle topinj non possint aliquo quesito colore perse ut alios ordinare pati seu facere nec permittere q uicecomites dicte vallis aliquo modo rfūment seu eos officiū prorogetur et p quindecim dies & ultra ut minus subpena instatuti contenta duplicata hoc est sb pena dupli eius qd de instatuto dicte uallis dmateria loquente que pena possit & debeat semp & omī tempore exigi a dictis gforentib quitmc tempore essent dmassarijs ut Sindicis dicti cois tpre rfūme ut prorogationis predicte et obligent sb pena inramti & subtade pena massarij et Sindicus dicti cois qui erunt in officio predicto tpre mitcoitus noīe Gubernatoris investigare omīs massarios & Sindicos qui fuerint tempore preterito Gubernatoxe qui talem prorogationē seu rfūmam fecerunt seu fieri passi sunt q eos exigi facere dem penam iquā incurrisse sunt pp dem prorogationē seu rfūmam fuctam predem et de pdictis penis nulla gratia possit haberi nisi dumtaxat tertio quārto & nō alio nec alomō et media pars dicte pene sit & esse debeat officialis exequutionē & effectualem exactionem facientis

Placet & ut infra

De Scripturis nō dandis vicar. nisi pr̃ces: sine licentia sind. et Massar. xiiij

Item Statuerunt & rfōmauerunt q̄ Camerarius rōis dicte vallis Sopinicq, pro tempore fuit, nō possit nec̄ valeat, p̄se ut alius aliquo ḡsto colōr, ondere nec̄ dare alicui viscomiti qui ḡpet fuit aliquos libros seu aliquas scripturas de archivio rōis dicte vallis, nisi solum et dum taxat libros et scripturas viscomitis, sui immediate predecessoris: Sine expssa licentia Sindici et massariorum qui ḡtempor fuerint. Sub pena decem lr̃ar dn̄ p̄ quibz & quibz vic. qua fuit cōtrafactum, d facto auferendar & rōi dicte vallis applicandar: et hor presens Statutū locum nō hēat nec intelligatur de volumus Statuta & rfōmationū dicti rōis. que liceat semp dn̄ viscomiti hēre & tenere pro suo libito voluntatis durante suo offitio): Placet:

FM

Epus viterbien. Fulginei et Vallis Sopim &c. Gubernator

Suprascripta Statuta: Reformationes: atq; additiones nuperrime, sanctas, atq; editas p Sub in principio notatos Auctoritate: ac potestate officii nri approbamus: Confirmamus: & corroboramus pro ut in cuius quor capitulj eāde confirmatio per verba placet apparet: Reseruata nr nobis derogandi: atq; abrogandi: cum placuerit: aut opportunum: duxerimus: ipsius potestate. Dumodo q; sint minime aduersus: datum Sē. 20. ē. ac S. D. N. Sixti ppe. 1111. et q; Successorum. In quor fidem has nras per infrascriptum cancellarium nostrum fieri: ac Registrari mandauimus, nrosq; mō Sigillo roborari. Datum Fulginei die .v. Nouembris M c c c c l x x v.

N CHRISTI NOIE Ejusq Gloriosissime Matris AMEN. Ad Laudem
gloriam q omnipotentis dei sue q gloriosissime virginis Marie. Beatorq
aplorū Petri et pauli. ac scorū et Scarū dei totius q Celestis curie Amen
Ad honorem statum & altationē q sacrosce Romane ecclie, Sanctissimi Christo
pris & dñi Nri Dni Sixti divina providētia pape quarti Suorq q Rmorq
frum Cardinaliū Statū & altationē et gloria Rmi christo pris & domi
ni dni Johannis baptiste de Sabellis. Sce Matris ecclie Diaconi Cardis
& Legati perusini. ac fulginij Vallistupini etcā Dignissimi. Pacem statum
tranquillitate & Bonum unionē hominū vniuersitatis q ac districtus
Vallistopini & ville Balciani. Cum ex ipsorum varietate ac Mutatione
iuri consonū ac decens sit. pro ipius comunis comodo conservatione q ac
augmēto Statuta seu Jura municipalia Mutare et seu eis addere ue limme
lius Reformare. Qm lege cautū est. que de novo Emergūt Nova Exigēt
Reparation. Quapropter Circumspecti viri Ser Dominicus Cagn et
Alexandrus Jannelle. Carolus Gasparis. Paulus perocti. Antonius Venātij et
Spene Spinutij Omes de Vallestupini. Positi electi Notarii & de putatj
ab dūanria generale cois et hoīm dcē Vallistupini & v Balciani
ad statuēdum reformādum ordinandū & Novas leges. cōstitutiones Re
formationes additiones ac Statuta faciendū & Condendū prout ex pro usto
Moderato Recto q iuste bonum & psonaj dcē Vallis et ville Balciani
expedient ac necessarū fore videbitū. Ut paci iuri. quieti Conservatio
niq bonum & vnūsitatis dcē Vallis & ville salubriter prouideatur. Ideo
infrascriptas leges Reformantias ordinationes additiones Habito Iter
ipos Maturo Collogio. consideration et cōsilio circa utilia Reipublice
dcē vallis. et Novia Requirētes prouisionem. vnanimi voluntate ne
mine discrepante. Edidorū fecerūt Statuerūt ordinauerūt ac
Reformauerūt. Incipit Rubrica Reformationū de ipsis

Ut sondicus cam & Mallarij debeant adesse [illegible]
seu tunica colorata & Calegis & alnatis Rubrica Capo primo Capto
Ut capsa iqua Regimen Reclusū habeat duos clauis quarū una cam
dicta ac scindicus prempōr existens teneat. Rubrica Capto 2
Quarborei spectantes [illegible]
Quod nemo [illegible]

De pena itramitu i ecclia cim armis & i palatio vbi curia resideret Cap^o vj

Q^z quod libz terçeriu vallistupini tberat ire mensura[m] vini cum tale Cap^o vij

Q^z fideiussiones dande p officiale tpore scandutussiu i tellgam tu pro administrationi officij q^d p^bus iqbus obligaret dat officiales tpe alib^9 pro mi dre vallistupini Cap^o viij^o

Q^z qlibz posset et ualeat se appellar usq ad tres marc p libras den Cap^o viiij

Q^z eligent^r p addumatia duo boni viri sup omib^9 tam quethomib^9 & cotpueris ac i minoris Cap^o x

De pena admiratiu cum armis & manu nuda d^z p^r i curiu Lapide Cap^o xi

De penis i maleficijs forensibus duppliandis Cap^o xij

Q^z uacua vendidere possit pter q^d adiacet q^d ita quiquenus possit adiacens ager & vendidorem quo quiquenno clauso non audiat Cap^o xij

Q^z mulier dotata tpe mre suo fre sua & sit obligata tus dotibus & ad successionem aliqua p^uenire ne possit Cap^o xiij

De mercede bainlox et cuttumbus p eos tiendis Cap^o xiv

De Mercede Vicecomitis qn terminauerit aliqua senata Cap^o xv

De pena forensibus emetibus i coffimbus vallistupini & ulle balcum Cap^o xvj

De pena no tenatu arboris que vendaret sup possess alterius Cap^o xvij

Si q^s emeret a bali^q cosanguineo alicuius dni possess aliqua possessio ter q^s possideret p. 6. 7. vel 8 annos p qua non teatur talis iuramento Cap^o xviij

Q^z ulibz possit cuz p^r accusar canes quos reperet tpore uetito ire dissolutos & tpore pena Cap^o xix

Si cuius alicuius domidere usq ad nonu tenu p^ximu & possit gbare i pnia possit occidi Cap^o xx

De pena q^ui tam de nocte campester ad pasquadu cuz eoz arabl Cap^o xxj

De pena da p^ui dicit i gland i terra seu tarbonib^9 et tentoribus Cap^o xxij

Q^z qlibz possit suas possess custodir & bannir facer & de pena i eis da p^ui dandis Cap^o xxiij

De penis animalibus volentib^9 i ripis & foueis castroz cois vallistupini Cap^o xxv

De pena volentiu & collgentiu herbaz & ar Chremosi sine licentia patron Cap^o xxvi

De pena ad damnu i siluis & maxime i siluis gallan. et i cadent i eis Cap^o xxvij

Q^z ulibz possit arcta forestaria repn^r & dar i possess^ni sui ducer ad uiu Cap^o xxviij

Q^z qlibz forensis q^ui cepit eius pecor i destructu vallistupini et ei^e balcum tbeat soluer den^r p^u p quolibz pco Cap^o xxviij

Q^z qlibz heres veniens & possess i contumbus p^ofessionem expres possit vendemiare tui & qn non est capta aque vendemie Cap^o xxx

De pena [illegible] accusare forenses de penis damnis eius possess q^u hui^s Cap^o xxxi

Q^z cuz p^r vallistupini debent terminos i quos q^s tuitores q^s i termon admittia annalia penetis Cap^o

Item fundacum camerarius & massarij pro[tempore] [illegible] ado[rent] [illegible]
cum mantello & sententia colorata Caligis & aliis [illegible] Capitulum

In primis quidem cum Decens et honorificum sit Salem magistratus q protempore erunt ydoneum pro dignitate eorum honorificis indutos esse Pallio seu veste Colorata et Caligis et aliis [illegible] Calceis et hujusmodi solaribus Propterea Nos Reformatores Statuimus Ordinamus et Reformamus q[uod] libet Salis camerarius & massarij q protempore erunt ydonea valletupini & v[ir] balearij et ea pottia Regie Cotegie introitu eorum officij et successive quotiens ydoneitatis uenir Cotigerit et opus erit teneat[ur] et debeat indutos adesse propriis mantello seu veste Colorata & caligis Coloratis & aliis solaribus videl[icet] Calceis in sua pro quolibz Centratacte et vicequolibz duarum horarum denariorum applicandas pro tribus partibus Cotis valletupini et pro alia quarta parte vicecomitis de partis et cautione faciendis Qui Vicecomes protem existens unculo juramenti teneat & debeat inquirere & investigare sup predictis et execucione & bite contra delinquentes & facientes in predictis facere & gliba massarius habeat q suo salario sue [illegible] et non amplius de ere Cotis q[uo]stet, totu et no amplius videl[icet] tres denarios Persolvendas p[er] eum cum Cotis dce Valletupini tunc existentem. Et ea edicere et mandari petere ac in media bitrer villa obtinuerit. — placet — Jo. B. Sabellus. legat[ur]

Q[uo]d Casa in qua Regimen Reclusi debeat habere duas Clauses due sas una abalcon una qua[m] Cam tenere debeat altera Sandicus p[ro] tempore existentes — placet — Jo. B. legat[ur]

Et quia generalium [illegible] & quandoq[ue] alturia [illegible] & aolos [illegible] valletupini et v[ir] balearij et domus opus Cotemptum dapnii et ulpendiz Ne[illegible] futurus aliqua trans et aolus [illegible] Cotis in casa [illegible] Reclusi & Reponi Ideo statuimus & Reformamus q[uo]d cupla in qua Regimen [illegible] balcam Reclusi & reponitur de cetero & in tempore debeat habere duas Clauses duas sas abaltera quarum una [illegible] debeat alia[m] in Cam temper erit & Cam dci Cotis solvat quod opus erit fabrice in dcis Clauses de ere Cotis p[ro] tempore existens & tactus fuerit q[uo]d quilibet [illegible] qui p[ro] tempore erit sup his inquirere valeat & debeat unculo juramenti — placet — Jo. B. leg[atur]

Q[uo]d Arbores in pedimentis aree alcuius existentes debeant amondare [illegible] Capitulum

Item statuimus ordinamus & Reformamus q[uo]d quicumq[ue] dci valletupini & villa Balearium impedirentur quominus tutare bacter et uetulare ut [illegible] quod exercitium ibi aree dni non possit facere propter arbores circumstantes vel quomodolibet circa circa existentes q[uo]d dni arbores seu arbores adexecutionem & usum dcm vicecomitis et ipse ter ad[illegible] debeat eas ut [illegible] dcm de aree existentem seu in terretes pede levari subpena denarium [illegible] cuilibet contrafaciente et vicequalibz et si ipse ter[minus] statuendus p vicecomitem dcis arboriem seu arbores [illegible] possent aut p[re]cepto fuit non obtemperet ultra dcam penam [illegible] Tunc dni aree cui pedimentum esse possit & valeat dcas arbores in pedimentum dce tali aree existentes sine dicto a pede [illegible] barno Statuto aut aliis Contrariis quibuscumq[ue] non obstantibz. — placet — Jo. B. legat[ur]

Q[uo]d nemo mactet bovem seu carbonem [illegible] Capitulum

Item q. multi ian mas et tratas pu[as] ocauparit et occupatas tenet cum foueas seu carbonarias fa
cia[t] & mutant seu[s] dcam tratā & viā pu[as] & quo no p rum p̄judiciū eisdem ifertur idāpnum
& factura dō cōis de decus et ignominia ac psona ū adiacetiū itineratiū q dsorme ac grauū. Sta
tuimus idcirco & Reformamus ac ordinam[s] q̄ Nullus audeat ut p̄sumat dictam foueā seu Carbonariā
facere prope tratas & vias pu[as] & cōis dcte vallistupini & quo aliqd impedimtū p̄judiciū seu Ruina
dcte tratte seu me cōis seu uicinali iferretiū Qui aut i predictis cōtrafecerit punatur ipo facto i xx
Solidis denarioz & Nichilhoius dcam foueā seu Carbonariā reponere dbeat i pristinū statu & spā
loci habeat & i preteritis p̄ntib[s] & futuris & uicecomes qui pro tpore erit Sup pdcis i exer posset & valeat
pōnere modum et heat tertia ptembaini. Vtrum autem dc foueę ut Carbonarię sint dāpno seu
quoquomo uie pu[e] stetur fudicio & arbitrio vicecomitis placet .fo. 8. leguf.

Q/. Nemo dbeat ire cum bestijs p aliqua semitā dcam possit ire p tratas & vias pu[as] cap° 40° V
& cepes tpore et tanis undemay cet

Item statuimus & reformamus q̄ Statuti positi i volume statuoz Corrigimus q̄ Nemo d dca valletupini et
villa Balcani ut alunde emisamus statut seu cōdicōis ejusdem posset nec dbeat ire cū aliquibus
animalibus p aliquas semitas idca valletupini & v[a] Balcani et ultra dum posset ire p viā pu[as] pena
pro qualibz bestia grossa .f. solidoz et vice qualibz cet [illegible] igrēdo
grauū & hui similia et tpore uindemiaz i potando uias [illegible]
& cais pdcis adpena aliqua nolumus teneri nisi solum ad emendas dapnor[a] tanu statuto seu reformā
tia i cotrariū facientib[s] nō obstantib[s] cet[s] placet .fo. 8. leguf.

De pena itramiū i ecclia cuz Armis & i Palatio vbi Curia Residet cap° 41° VI

A Deprimendū i tolentias aliquoz qui eoz audis temerarijs audet vbi & qn ecclesijs adhonorē dei cōstructis
diuina celebratur & deo iseruitū ac i pretorio seu Palatio vbi fuit reddū armatos igredi Ea propter
statuimus ordinamus & Reformam[s] q̄ Nemo de dca valletupini et villa balcani audeat ut p̄sumat aliquo
me seu qsito colore ire ecclis ubi et qn diuina Celebrāt armatos igredi nec i palatio ubi Curia Residet
cuiuspena pro qualibz cōtrafacte & vice qualibz .xx. f. solidoz & pro Cultello acto adsidendū panem
placet .fo. 8. leguf. Q/ quodlibz terceriū heat mensuras cap° 42°

Item ga in dcte vallistupini & v[a] balcani No sūt mensure unius olei grani i vilipendiū cōtemptum & iactu
ram dcōis & bonoz ipius Adhoc ne qd pia defraudet Pmde idcirco Leges firmamus q̄ sanctuz Cam
& Massarij teneāt & debeat fieri facere Mensuras idca vallet & i quolibz tercerio dce vallis bz arcay
vinij & olei quemadmodū eis videbit & placebit Et pen cōis sub pena .f. solidoz p̄ qlibz ipos i pcā
execūtoni no mandauerit defecto auteredoz Et q̄ vicecomes teneat & dbeat i principio sui officij
Mensuras fieri fac q̄ sint Sigillate Sigillo cōis dce vallistupinj Que mensure et ponat[ur] & poni debeāt
dos p sanctum Amastasios et pcor seruetur i placet .fo. 8. leguf. Q/ fideiussores
mes dandi p officiales stellegutij i pore q̄ videndi sūt stellegatur tam q̄ admissi
ut[ilis] & p dabiles & p bus obligari [illegible] cap° 43°

Item addendo Capto loquete de scindicatu officialiū de vallestupmj Statuimꝰ ordinamꝰ & ordinamus & addimus. q officiales q protpore erunt fidelissimos quos dabūt sine tui officij aut scindicatu eos stare cōtigerit intelligant & auctay pntis Capti obligate sint tā p administratiōe officij q et pactis iquitus vicecomes & officiales obligarent. Spectabit pfonis de vallestupmj et v baiarum q et pro quibuscumq cōtractibus & malefactis pīpos vicecomitis finitis & cōmissis. // placet. fo. d. leg.

Q. glob3 possit & valeat usq adsumas se appellare ad addumatam

Item cum multi adappellandū pretiū adsuperiores de grauis et parua quitate pretus dapnis & dcis cōis ac vicecomitis vilipendiū et iactura. ut locus iustitie sit. et et pensis parcat. Volentes huic mō debita remedia adhibere Statuimus Idcirco & Reformamus. q glob3 d dcta valletupmj & v baiarum sentiens se grauatū d aliquo pcepto pronūcia sīa detentiōe. it grauis cā p vicecomite vallestupmj lata ascendente usq adquantitē decem libraꝝ et nō ultra. Possit et valeat se appellare & recurrere ac Recursū hre īmediate a statutis pfatis ad addumatā dce vallestupmj d dcta sīa pnūcia pcepto seu detentiōe aut quauis alia cā ut grauamin. cui hoīes d addumata possit eis erga notificatum infra. xv dies ad hoc Recursus adeos debeat sumarie et extraiudiciarie. Cū sola facti veritate inspecta terminalis & diffinitis dcas cās grauam seu Recursū. Alias dco tempore elapso Vicecomes in eis finire & determinare possit & valeat alegatis nō obstantib9. placet. fo. d. leg.

Q. eis grauatis duo boni viri sup minis grauib9 cōtrauentib9 et

Item cum multe lites scandala altercationes & acquationes in dcta vallestupmj & villa baiarum sepe solent et pauci imo Nulli sit qui eis obviare curet et debita remedia adhibeat. Hinc pro remedio prouidere Cupientes. Attendentes pacī et Cōcordie dcōrum & horum quorum pntī legeferemus decernimus ac Sancimus. q Scindicus et Maiores qui pro tempore fuerunt teneantur et debeat primitus eorum officij idcā addumata eligere duos probos Thoros Reformationū p vicecomitē admotādos idoneos sufficientes & adtale q nullis consanguinitatis affinitatis vicecomitis. ductum eorum officiū bñ fine fra de seu Malignitate facere seu efficere Sup omnibus litibus. causis questionibus. et cōtrouersijs q mouebitur seu agitabit inter quoscumq hoīes dcte vallis uertentibus. q̄modolibet. Quigdem hoīes sic electi teneant arbitrium potestate et balia vnacum vicecomite diligenter. dcas lites iudicandi. terminandi & diffinendi sumarie etq. ac prout dcis vicecomiti & hoīb9 sic electis iustū videbitur et placebit. Et quicquid Sup pdcis p pīpos actum factū gestū tractatū et firmatū obtineat roboris firmitatē. Aliquo Statuto Sanctionū dispositiōe et cōtrarie etiam

fo. d. leg.

De pena adorn[illegible] cap° xl

12 ... ut delinquentes metu pe- terrentur. Addentes insuper statuimus ordinamus addimus et
confirmamus ipsis quod de cetero de dicta valletupini nec aliunde submanare contra aliquem
ipsorum seu dictam spatam presentia baltone et his similia ei et lapides proicere contra aliquem ex
eorum no percutere. Tales autem armas cum dictis armis codepnetur pena .x. librarum den pro quoli-
bet et nichilominus et aliis. Et si manu iacula admiraret et no percuteret incidat in dictam
et penetur, placet .j. o. b. leges? Q pene et Malefactis
forensibus de pulsatis

13 ... tem quia multotiens presertim forensis obscuritate verborum, de malefactis et
discalciatis illis. Ut saltem firmiorem pene terreatur. Statuimus primitus ordinamus et
confirmamus quod quicumque forensis quicumque alterum quod Malefactum in dicta valletupini
et eius districtu tamen nomine de malefactis in aliquo. Condepnetur et condepnari debeat
ante prius capiat per vicecomitem in eius officialem de malefactis in dupli eius extimatis qua
condepnari deberet ingressu statutorum suorum proborum et casu quo forensis quicumque hanc dictam
hanc dictam valle Compelli no possit ad penam solvendam (ipse homo de dicta valletupini
compelli no possit et volumus perpetuo in dicta vale observari aliquatenus obstante
placet .j. o. b. leges? quamquam vendendo possit [illegible]
et dicta vallis [illegible] vendendi

Postea statutum et ordinatum fuit per dominum [illegible] statuimus et ordinamus quod quicumque
emptor alicuius [illegible] de terra [illegible] dictis [illegible] statuimus ordinamus addimus et de
firmamus quod siquis venderet alicui possessionem dicte valletupini et alicui pretexu ad
versus [illegible] possessionem vendite et valeat se reclamare ad dictum tale vendatorem et dictum ad eius
heredes per dictum annos et vicecomes prout capte statuit de tali materia aquetis co
tinetur et eam deberet. Nisi fuit transactum quinquennium. Post venditionem et possessio
nem traditam de adjacente, et hoc locum habeat in venditionibus huiusmodi factis si post factas
et traditas possessiones eas iam quinquennium et ea pacifice et sine impedimento
si contingat post eas factas et possessiones tantum quinquennium labi pacifice
et tranquille post dictas quinquennio non liceat dicte vendite quibus bonis auferre et legitime non
licet et [illegible] opponi possit et do adiacentes [illegible] in dicta valletupini
necnon [illegible] quinquennio et de dicto vendatore et dicte [illegible] reclamat. ut prius
Reclamaverit et de quinquennio [illegible] dicte vendite [illegible] debeat et carere ab ore
celebrari [illegible] dicta possessione et quicumque emptor publice possidere
placet .j. o. b. leges? [illegible]

Mulier dotata

Item statuimus ordinamus q Reformamus ac edimus corrigentes capitulum positum in volumine statutorum q mulier dotata a patre frē aut alio vel alia eccl'// Q mulier dotata a patre Matre aut alio proauo proauia seu aliquibz alio sibi attinente usq; tertium gradum secundum jus canonicum ex parte linee ascendentis siue descendentis siue transuersalis sic contente sua dote et abinde tractare dēr nō possit neq dotanti neq alicui alij sue attineti usq; tertium gradum computandum ut supra per aliquam donum lineam nec et possit petere hereditatem aut aliquam successionem ab intestato sibi competentem nec et aliquod iuris remedium tam ciuilis q pretorij tenebitur contra aliquod testamentum attinentium sue alicuius contra quod detur dōr dare nec et prohibeant q ca tam prescriptorum q aliorum ex hereditatis q alia quacumq ca occasione donec superuixerit maritus dō rabi decedent attinentes predicta dotis hereditatem q in finitum et tum ad lineas ascendentium et descendentium tum ad lineam transuersalem usq ad tertium gradum computandum ut supra dictum est canonicum Et dotata intelligatur dummodo prodote Recepu aliqd substancie idoneū conueniens q congruū sue qualitati et conditioni et cuilibet nō huiusmodi dotare congruā dotem tunc statuto dicis masculis possit augere ad supplementū congrue doris contra filios masculos ut supra Noluit posse recuperari succedere ut supra// Q unimo statuimus et ordinamus q si qua mulier sine prole moriatur q ipsa dos fuerit supplet non dotata et supstiterit filius vel nepotes ex pronepotes masculi legitimi dotē prius aui proaui possint ut masculi descendentes dotari congrue dotem valentem minime et ea excludere ea a successione dōr prius aui proaui q quoslibet non etc placet fo. 6. leg. q

De mercede baiulor tup citatorib et costumis

Item statuimus ordinamus & Reformamus cum nulla error ma per baiulos fiat q ultra solidum denariorum pecunias debeat absorbi dōr valles et ville et forsan corrigentes statutum positum et volumine statutorum de mercede baiulorum// Q baiulus q pro tempore erit in dicta ciuitate et districtu teneatur et ea debeat ac possint recipere pro eorum mercede citationis tam de hiis que habitant in ciuitate quam extra poau ut ubi curia est denarios sex et pro aliis citationibus et pignoribus capiendis et demum ubi curia est pro quinque locis nullatenus plus ubicumq exercerent forsan citationes seu pignorationes tam pro qualibz citatione tenda ad distantia alicuius terminis extra ciuitatem quam et ultra ad quinque miliaria et nō ultra accipere possint et nō ultra actum quinque denarios xv. et nō ultra recipere possint pro quolibz pignore capiendo pro quolibz uice qua pignus capitur et statuerit seu ordinauerit dominus salarium libre q pro qualibz uice qua pignus capitur et statuerit seu ordinauerit dominus valles applicandi et alijs nō volumus forma dictorum capitulorum et statutorum seruari etc placet fo. 6. leg. q

De mercede nuncciorum qui mittuntur

Item statuimus ordinamus & Reformamus cum nulla error ma per aliquos senatores in eorum mandatis corrigere volentes statutum loquens de senatore de mercede nunciorum statuimus ordinamus & reformamus q nuncci nri q protempore erunt nō possint nec debeant recipere pro qualibz petitione dicti senatoris ultra decem libras denariorum et ea terminatur et si ultra decem libras Recipere possint pro liberatione cuiuslibet dōr valles applicandi quas si nō terminatur nichil habeant q accipere

18

tem statum⁹ & reformam⁹ addentes capto & Reformatõ posit⁹ volume statuere q nullus ex
sue uendere n alienare t̃ cõfinibus t̃re valhs & ville admeceras cuiu⁹ cõdic alicui forensi / q uod
forens i q emerit ut Recuperet aliquid cõtractu quolibz t̃ispacio & mensura p̃acta ut supra
t̃netur pena fl̃t libraz. aliqs uo uolumus forma dcaz Reformationu⁹ suar. t̃qua pena
qui ceontrem dce valh⁹ dcis talis forensis cõdempnar debeat placet Jo. b. Legat

Deperna ne [illegible] q penderet sup possessi[illegible]

tem statuimus ordinamus addimus & Reformamus. Addendo statuim⁹ seu Reformam⁹ posit⁹ uolume statu
tor q siqs hñs arbor t̃ q pendaret sup possess ut dom alterius. etc. Q si siqs decetero hñet aliq̃m
arbore que penderet i p possess ut domu alterius p pe ptes ptichas. q dns taliu⁹ arborum
teneatur & debeat ad domem Regsitionem et man tu uicecomitis t̃ cider & leuar dcas arbores t̃tra
tres ptichas dutanter dom⁹ seu apposition cui impedimentum t̃tetu. sub pena et ad pena
quinq librarum apariorum. Si cõtra fecerit de facto abeo aut̃ eaor. Et tuc hñs dnus talis
possessiois cui impedimentum t̃tetur [illegible] dicetia uicecomitis possit et valeat dcas
arbores sic penderites t̃ sue dom⁹ seu possess sine pena & tuno t̃ cider ut dcm est placet
Jo. b. Legat

tem statum⁹ ut ordinamus q uicung emerit ab aliq̃ consanguineo alicui⁹ dñi possessois
et ipam possessionem rendutam pacifice possederit p annos t̃ et ut sectz ut occo cõtingat q aut de
cetero dñi facient non molestabunt q imunit tales dominus Ratam habeat uenationem
talem p suu cõsanguineu et p consequens non molestabit emptore⁹ non possit [illegible]
tur dcam uenationem tanquam sibi dcm q ptibz uenari fuit dnus & consuet⁹ fuit consanguineos
consanguineo q uendere ut sic tollantur cae litiu et questiones. Nec possit de cetero seruari
placet Jo. b. Legat

Nouo q ita
Quoniam canes tempore a statuto uetito tam max nocte q pore apatroni dilaniant & quo
rima Dampna pecoribus t̃tetur aduna t̃ uineis pergulis q hominu⁹ valh⁹ tam in ac alibi t̃ con
cre dabunt. Hii obuiare uolentes. Statuimus et ordinamus q quilz t̃ca talles & et bens
possessiones t̃ dcas valles & c possit & uleat tuto & impune t̃ pria & ad capiat & occidat dcos canes
dissolutos rabiosos eos ut alicui⁹ t̃ cop dnos t̃ueneri et cridari dcam uenationem q ipa & q alius
no obstantib⁹ et dnus dcl canis t̃ dare pena pecunie sondoz sine alia diminution et dcm
t̃ellig t̃ de morte de die uolum⁹ t̃ tu seruari placet Jo. b. Legat

tem statuimus et reformamus cum alq̃ nutriat & assuescant eos canes ut alios boues & ho
ones mordeat. q obeat dñi hores terre. Hii debita remedia adhibere t̃tendentes. q si
contigerit q canis alicuius aliquem plenam mordederit, & poterit probari p testes legitime
uisa adhuc in tritu p sonas talem canem momordisse q i tunc occidi possit & sine pena
Canes [illegible] tio cessante placet Jo. b. Legat

tem ad reprimendū Cotticiana dapna q̄ ibi vallestupim et v̄ balciar fiunt et cōmittunt tu max nocte tempor. Corrigatur Capitulum positū in volūe statutor & Reformation. De pena p̄ Noctantiū ad pascendum campetter cū aialib. Statuimus addimus & Reformamus q̄ si imposterū cōtigerit aliquem cum eius aialibus campetter ad pascendū de nocte i cōfinibus i dicto Capitulo expressis et interpretatis p̄dict. Cum q̄buscumq̄ aialib. siue sub cura Pastoris siue no. Soluat dicto dom aialium pro qualibz bestia grossa cam cois dce vallis pro upo cōi recipiēte. solidos xxv den. & pro qualibz minuta cuius pene medietas sit cois vallistupim, alia uo vicecomitis deprecatis executione facturis et dnūc aialium pernoctantiū cum aialib. siue q̄ aialia sua sola abiū pastor & absente pastore fugiat & sic siue subcura pastoris siue no teneant tam ad dictam pena. ad mem extendam dapn ea nocte lat. i dett q̄ pstimat q̄ sua aialia ea nocte tale dapnū dedere. Casu quo Repertus dr dictum dapnum no posset. placet. jo. b. legat. De pena dapnor

Vt obuietur dapnis tolerabilibus q̄ glandib. i terra et arbor. ut i arboribz pendentibus fiunt q̄ cōmittuntur Statuimus idarco et Reformamus q̄ nulla psona det dapnum cum suis aialib. tam grossis q̄ minutis i glandibus i terra et arbor. pendentibus. pena pro qualibz bestia grossa dce solidor. et pro qualibz bestia minuta ꝑ xl denar. et i tractēdo ut scīlando glandes et arbor. pro quolibz tractēte seu scindente p̄ quolibz et qualibz solidos pena xx s. placet. jo. b. legat.

tem statuimus et etiam Reformamus & ordinamus. Cum ... ido et irrenata rabie illor. q̄ dapna Cotticie facta & Comunia no cessant ut pena eos terreat auctores. Q̄ quilibz posit & valeat p̄ma possessione tam cultor. facer. laminis et a terre tuis aialib. ibi pasturet seu dapnū p̄onat. irretat pena q̄ qualibz bestia grossa xx d. & p qualibz minuta solid. q̄ den. vi. Dansaut p̄onit. dapnū p̄mat. p̄ qualibz arbor. ... supplicand. q̄ dictis p̄ibz cōi vallistupim et q̄libet officiali ... p̄tis execution facieti. placet. jo. b. leg.

Via Rupert fouei Castror. vallistupim fac. et fabricari ob eor. dem tutelā et p̄servationē ... Et Reformamus q̄ nemo ... futur. i dict. Rivis et fouei castror. vallistupim dcor. fac. aut seu dapna pena. v. solid. q̄ qualibz bestia grossa et p̄ qualibz bestia minuta solid. i den. vi. Applicand. ... Castro ubi dapnū illatū est. et pena quarta p̄ dicet. Execut. placet. jo. b. legat.

... quēm nonulli tam forenses ... p̄ triduū i dca valle ... situm ut p̄tq̄ ... vallistupim territorio dce vallis q̄ v̄ balciam tempor. constituto ... adtondendū herba ... et scīlicet his attendentes. Statuimus p̄ncte ordinamus & hac ... territorio dce vallistupim q̄ v̄ audeat ut p̄mat ... possess. alicuius dce vallis ... cōi

Camerario/ cōis vallis tupini p̄ipo cōt Reap̄ i pecunia nuata ān eius discessū ad dcā vallē cum dcis
aliis & quolibz p̄co quem miserit dcā uallet & villa Balciani ad i pinquadum & i crassandum
denarios duodecim: Et casu quo dnus dcor p̄chor no soluerit tūc et eo casu vig p̄mis capit dcor
dcor glandiū i gbus di p̄ō steterit. vt dcūz ett ad i pinquēduz teneat p̄nesse Retinēr i terea
& suma tāgnetem dno dcor porcor: ducta de cā quod si facer Negexerit aut obmiserit aut
p̄dca adimplēr Recusauerit: dnus dcor glandiū i cidat i pena qnq librar p̄qualibz q cotrafacerz fūn
cōi dce vallis applicandar/ et satisfactiōn dce sume/ sibi tagnentis dcā de cā ut dcum ett. Et uicecomes
mes q protempore erit: debeat eos compel ad satisfactionē dce quātis eis tangnētis/ et adeo
pone i qua i curriss ungor p̄mis capti dcā uenditores dcor glandiū: Et vicecomes una cum Sindico
pro tpore existente teneat facer descriptionē dcor p̄cor stantiū i dca uallet & v Balciani ad hoc
Ne cōtas defraudet. placet jo. B. legat

vendemia

tem: Statuim & Reformamus seōm statutū seu Reformationē posita i volūe statutor De pena uende
miantiū sine licētia etc: Q̄ quilibet tam forensis q̄ de dca uallet & Balciani bens possessiones vineas et
pgulas i dca uallet. a miliario i allie districtus vallis tupini p̄ directū & ītum ductam intinis a e
plebem seonice p̄ directū Posse et valeat uendemiar tunc et qn hores d capitaneus intrectus
ipi uendemiat sine aliqua pena q̄ anno. Statuto seu Reformation sup dcā et i citrariū facient
no obstantz. placet jo. B. legat.

tem et statuimus ordinam & Reformamus q̄ cuilibz a dca uallet p̄mo et a Kalendi. Iulii
accusar denunciar & se gerar & tuohbz forense Dāpnum dantē reus possessiones tam cultas
tas/ tam cum fructibus q̄ et cum fructo p̄ uicecomitem ottanio & uicecomes possit tum
p̄ q̄ gistionem q̄ p denuncia accusam & querelam quolibz q̄ p̄dca volum i dca uall
i uno labit observari q̄ buscamq̄ no obstantibus. Et uicecomes credat p̄dca uera &
delinquentes cauillationibz & subterfugijs uallat i p̄dcis & excusar seu i p̄mis euadat placet
usqz ad viginti sott tim. jo. B. legat. Q̄ nec p̄dca vallis
abeat terminos apte superiorz & iferiorz ad ittant cuilibz p̄tetis

tem statuimus ordinamus & Reformamus Et uicecomes abinde p̄ximo p̄ximo
possint q̄ nec publice dce valles & ville debeant & terminare
apte superiorz & apte iferiorz a petitione cuiuscumq̄ petētis. jo. B. legat.

Dat. Perusie die viij octobr Mcccc

S. Antonii

Acta facta volita approbata et Publicata fuerunt supra dicta Statuta Reformationes ordinationes et additiones per supra dictos Statutarios et Reformatores. Que quidem statuta reformationes et additiones. & omnia et singula suprascripta Voluerunt ordinauerunt et decreuerunt per eosdem vallestupim tam per legibus et statutis Municipalibus de vallestupim & vallis Lalcani et eorum singulis observari mandauerunt. Aliis priuilegiis & antiquis statutis dicte Vallis semper Salues ac vsibus per maiores Scripta per me infrascriptum ser Marinum De Branchalupis de Montefalco publicum & imperiali auctoritate Notarium & iudicem ordinarium et Nunc vicecomitem dicte Vallestupim Vallis Lalcani ac Notarium et scribam dictorum Statutorum et Reformatorum vltra alia pacta in eo per electum Sub Anni a natiuitate dni nri Ihu xpi Millesimo quadringentesimo nonagesimo primo Die xxo mensis octobr. xiii iduction ac tempore Sanctissimi in xpo patris & dni nri Syxti diuina prouidentia pape quarti

Ego infrascriptus ser Marinus de Branchalupis de Montefalco publicus auctoritate imperiali auctoritate Notarius et hanc ordinarius & adoc presens vicecomes Vallestupim & ville Lalcani distrcti dicte Vallestupim pro Sancta Romana ecclia & Sanctissimo in xpo patre & dno nro dno Sixto diuina prouidentia papa quarto de nomine Xpo feliciter & Apostolice Lateranen. Sedis Perusie ducatus Spoletane fulginei Vallistorie Notarius & scriba vocatus predictos statutum acadditiones dictorum statutorum et reformationum scribendi et confirmandi et bonatus addis statutis ac reformationibus scribendis scripsi & publicum Signum meum consuetum apposui

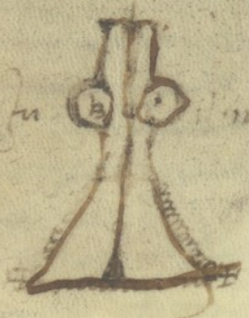

IN DEI NOMINE AMEN. Hec sunt quedam reformationes
cois hoium et vniuersitis vallis stopiy, vtilles balcony gra-
tis misse ysilium proposite strengtion et reformationis li-
bi cois facte edite et apobite per sanctissimu in xpo pris et
dni nri dni Jhu vltie nitis diuina prouidencia pp Sexy facte
edite et apobite per nos predominicum de Lordonio de Cop-
pis de nomentatone pte et ingely diuersitis nost et nre
ac Vicecomitis et scribe hidr valle et valle sumis dni nri
yhu xpi Abtis sancti Ilustris mandatis mitio ipsius monasterii
nono exeunte in dicione Lucbegna hec vero reformationes
mensis septembris

Publice et grali adunacoe cois et hoium vallis stopy et vil
e balcony et sollepy deliberacoe: facta antea grali scisci-
ie dicti cois et vniuersis et collegis ipius de consilio volun-
tate et licencia nri predominij Vicecomitis predicti pre pre-
cipuum fauls et cupiosum comitis pat bis et seruios nris
dicti cois pterizan et explis locis publicis et consuetis di-
e valle stopy more solito et assuefto per pconem et
hec mit conuocan et congregan in ecclia
Castri Sancte crucis pte meridiana ipius castri districti di valle
stopy ydem adunacoe ibidem in mio sufficienti congregate
ego predominicus Vicecomes predictus diuino primisi inuocem
presidio et deliberacione sup predictis stabilien et ordinan
tis in officio collegii proposui et proponendo dixi quid vi-
deret et placeret dicte grali adunacoi et bnis viris ex iste
ribus: prouidere: consultere et ordinare et delibe-
rare sup in dicti proposicis et sup narratis negocis et dema
dandis de eisdem et cum grabis ac superius

Cum fis et sic p boni dicte valle sentide tociens fuisse
niones et actus de dampnis ris ibidem et eos fossis: et dicis ne
mullo tpe hmit vel apparent dapna et hoc fuerint ex dam
bitate eos vicinos p vicinos igitur sup de eis prouide
re et reformare quid agendum sit

§ Secundo cum nigra quedam Captum in Volumine statutor Ciuilium S.R.Ch. de Confessionib⁹ factis in iudicio et extrajudicialib⁹ istor⁹ Cap°. ij°. Itaq⁹ eodem Capto sunt Certa puncta q̄ omes q confessi fuim debitum suis creditoribus debent ipm debitum Soluisse infra decem dies ad hoc fatales preceptis. S. pena .xx. solor⁹ quolibz die quo fuim⁹ in mora et pro ea incurr⁹ ipm obstare q̄ si gingeretur Infantes obstantes huic in magn⁹ dicum et Iudicium hoium dicte Vallis. Id agendum reformandi ut sic deliberato placeat.

§ Ipe. quib⁹ omnib⁹ et singulis ad ego Petrus dominicus victor⁹ mus p̄dictus noie ipius Comitis pris q ipe Comites Senatum et Ville consilium exhibet

Vir prudens Strenuus Simon de castro Senat⁹ existens dicte Vallis vocat⁹ et hoib⁹ in dicta gñali Assemblea existentib⁹ Surgens p̄dict⁹ non verendo ab inuocatione sui q̄ nec facta dño consulendi dixit q̄ Salus et securitas sit prima prepositi q̄ omni homi qui h⁹ possessiones sunt possessiones dicte Vallis q̄ sint et in ipis vel in ipa sunt tenuti exhibere aliquod dānum illatum debeat illo nec se quereant cū nemoribus illius terre vbi fuit dictum illatum Qui nemoris sentanz vinculo Iuramenti interdicit ne aliquis dictum dānum et de inde facta extimatione prestet illi vel illis q̄ quem seu q̄ quos fuit dans dictum dānum q̄ infra tem decem dies debeat seu debeant Satisfacere dānum passo de omni eo et toto q̄ tempus fuit extimatu de si dicti dampna dans noluerint satisfacere nec eo casu liceat ipi dānum passi cū licentia in dictos nemorum vic⁹ ad cessū dicte Vallis et facere sunt quos p̄ ei debeat et placebit Et si aliter procederet eo casu nec valeat nec teneat Ullo modo

Item sum prosequtus dictum suy secunda proposicione dixit & allegauit & arrenganit & castum illud in illa parte volle & emulter & de certo nulla habens roborata firmitatem & q̄ nichil comes & pro rpore suo no possit nec debet valere vigore illius carte aliquem cogere ad soluendum dictam penam .xx. solidos sed solum ad soluendum debitum credito cui ipse pro se & heredibus suis fecit & constituit & ad satisfaciendum sibi de eadem quantum requirunt pur & sicut patet & conformatis statutis & assisis prius omni meliori modo &

Item reformando cuius quidem gratie ad dominum nisso fol- pij & diligenti precio & me predominum vicecomitem predictum de volupate prius & assensu dictos gratos & magnificum suy & subditum dicti recepti hoc modo & forma vule & gratie & sibi placet dictum & situm preceptum predictum recepturum suis primo proposita & salutis sue pars & mittere vos fabas in bussula alba del sic: volentes vero prout sic decet & mittere vos fabas in bussula nigra del non: Dicis igitur & recollectis fabis & prefatum primi pubicum de gratie dicti vicecomitis & q̄ ut numerus plurium nonquam duobus habitis mittere vos fabas in bussula alba del sic & sic suy videtur obtinuit & reformatum dictum & consilium dicti recepti ut supra preceptum dicti duas fabas in bussula nigra del non gratia repertis & preceptis non obstantibus

Item similis modo & forma facto & misso solempni & diligenti precio suy secunda proposita & q̄ dicti vule comitatus & sibi placet dictum & situm suy primi & proposita & supradictum recepturum & salutem predictum ut supra mittere & predictus fabam in bussula alba del sic volentes vero prout in bussula nigra del non dicis igitur fabis & recollectis ut supra & ut vicecomitis predictis videtur obtinuit & reformatis fuit dictum & situm dicti recepti ut supra predictum pro fabis

[illegible] [illegible] [illegible] [

Item quia Vicecomites dicte Vallis, et ville ut plurimum dictum officium Vicecomitatus per substitutum exercere permissum fuit in grauamen dictarum, et Syndicorum communis, et Vniuersitatis dicte Vallis Lopini, et ville Balciani: Idcirco ad tollendum dictam malam consuetudinem predicti Sindicus, Massarij, et Consiliarij pro honore, et utilitate dicte Vniuersitatis et eius ordinauerunt, statuerunt, ac reformauerunt ut in futurum dictum officium Vicecomitatus dicte Vallis non possit aliquo quesito colore per aliquem substitutum exerceri sub pena amissionis sui salarij, et priuationis sui officij, et Sindicus et Massarij dicte Vallis pro tempore existentes alterius quia per Vicecomitem ordinarium et electum dictum officium exercere non permittant sub pena unius ducati auri pro quolibet contrafaciente, et inde quilibet absque alia gratia et diminutione persoluendi et dicta pena fuit solemniter obtenta nomine quo supra.

Et ego Jubileus per sanctis de Arquato Capitum et Curie tudertinus publicus Imperiali auctoritate notarius Judex ordinarius et assessor vicecomitis Vallis Lopini villeque Balciani oibus et singulis Capitulis et reformationibus suprascriptis dum sic agerentur et fierent presens fui eaque rogatus scribere scripsi et adnotaui et in fidem et robur omnium et singulorum premissorum signum nomenque meum hic infra apposui consuetum

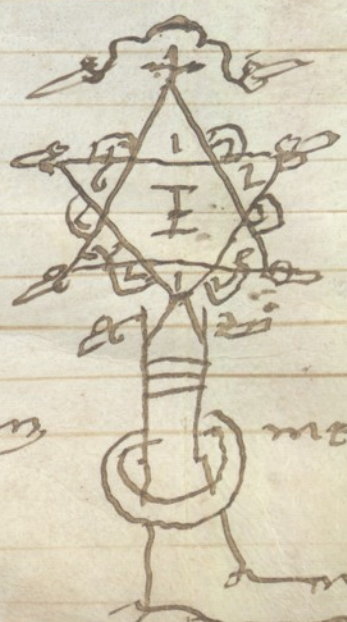

signum mei Jubileij notarij

Rme Dne cui nihil tam studiosum in ꝯsurgitur
quam legum auctoritas que et diuinas et humanas res bene ad
ponit et dem iniquitate expellit hinc ꝯpreinserti. et V. R. D. Ofris
Vniuersitas et hoies Valles Sapini Villeq Balearis certus ꝯpos
Constitutiones iuraq municipalia et Consuetudines eosdus habe
rent ne in infinitum extenderentur eas emendare corrigere
augere et prout de nouo facere et eis dilucidas tradere procura
uerunt dignetur igitur V. R. D. ea qua fungitur auctoritate
te preinsertas Constitutiones iuraq municipalia et reformationes
confirmare roborare et auctorizare et mandare Omnibus et
singulis ad quos spectat ut preinsertas Constitutiones iuraq
municipalia et reformationes inuiolabiliter obseruent obseruari
ac de nouo fieri hic et ubique nullum irritum et inane
censeri sit et totum quod secus hac facerum fuerit fieri
mandet Constitutionibus Contrariis quibuscumq; edictis
cumq; et de quo et contra seientia V. R. D. quibus
Dcis ad uota conseruet etc. Cautissū Vt petitur

Vyn. Phy. Eric. us Narcisus Vicecan.

Dat. p. Vrsa die. xxv. Sept. M. ccc. xxxvij

Marcus Pisanus

Copia Iuran. Fil. et Octauiani Bertuccij Gubernatorum Spectabilis Castri Montis Vallis et Terre Calciani transmissam Syndico et Massarijs dicte Vallis et Terre Iacobus Nicolucci de Sassato pub. Apostolicus Auctoritate Nobis in Iudicem ordinarium et ad hec Vicecomitis Registratorij de verbo ad verbum presentem, nil addendo vel minuendo, quandoquidem tenor talis se habet de Verbo ad Verbum

Alli molto mag.ci et nri dilet.mi massari et sindici di Calcia

Mag.ci nri dilet.mi Considerando esser cosa giusta et ragioneuole che chi ha libra, et possede deue similmente pagare limpositioni et grauezze che si pongano a libra ordinamo statuimo et dechiaramo che tutti e singuli tanto del nostro Castro, quanto forestieri, chi hanno libra, et possedono nel terr.o et destretto di detto Castro siano tenuti et obligati a pagare limpositioni et grauezze poste et da imporsi per libra. Et perche la absentia di detti forestieri e difficile anzi quasi impossibile di conseguire quanto a loro tocca imposto statuimo, reformamo, et ordinamo che non pagando detti forestieri, li lauoratori, coltori, o conduttori delle possessioni et cose di essi forestieri siano tenuti et obligati, a pagare tali impositioni et grauezze, reseruando pero a detti lauoratori o conduttori ogni ragione et actione, di poter ridimandare et conseguire dalli detti loro padroni forestieri quanto per tal causa pagaranno, o hauessero pagati, dandoli et concedendoli di piu authorita et facultà di potere ritenere li frutti, o altre pertinentie a detti padroni o locatori forestieri spettanti et gionta che per essi hauessero pagato o fussero tenuti o astretti a pagare per tali impositioni et grauezze facendo questo nro ordine publicare ne i luochi soliti et consueti della Valle et registrare inter gli altri statuti et reformationi officij memorie

Fili nri seruitij ad nro Beneplacito

39

Forma electionis Illustrissimi Ducis Aduicecomitum

Forma Captor

Inscripte est nobis ordo forme et modus Captor electionis tur spectabilium, quos vigor et tenor ad hoc officij nrm vicecomitis mercio vocatis ad que nram tenenda et secunda spem tenetis et obligatis pro quor in electior et pressor by Imperium

Tenetis et obligamus est eidem dic qm ad dictu vicecomitis officij tenorem et quibus et vir bonos sic auspicijs supos prenominat et coram sindico et magnatibus dicte Vallis Sopini et Ville Caloris seu maior, pres quos colligendu ipm regentis ydoneis pueros et coru nisi sic informa valida presitos de officio nibi demino bn lente modeste et vixet egrendo alios fraude sine quos littera aut maiorus prisq - sorum et eidem officio nr obstantibus

Observandis et obsequi fidelis ocn et singlis capta huius nri statuti et reformationum in volumine dictos statuti descriptis et dabis bonu et vile consilium bona fide sine fraude y dicto est et omnes et singulos scripturas ad hu cognitu pertinentes seu de quibus requiri contigerit by ad est et sinistra sine alig premio cum inventerio omnes scripturas quas reperit nri officij relinquet publicatum informa cu omib cautelis sigillis ut g fraus meo fidei no possit et ipm nrm officij penes successores relinquibis

Tenem omnib et singlis ydoneis mm dicte Vallis Sopini et ville Caloris y eundu ad et pro iure ministrando y singlibus et mm possessoribus opem nis favorabile et expedit ministrabis viu dictos statuta et reformationes seruet cu max viduis pupillis orphanis et miserabilib personis nib et utre divino i premissis tradis et prohibitis statutis apte

Item criminalibus omnes et singulas causas coram se venientes tam civiles q̄ criminales q. et missas civiles vz infra xxx^ti dies ante prolacionem sue sententie et partes criminales vero infra Lx^ti dies vel citius ante q̄ ipsa noverit finem si vel quem habuerit vel ante finem processus per quos gravatus esse

Item sententias et q̄ definitiones omnes et singulas criminales tuo proprio periculo infra mensem cum effectu et omnes mandabis ante latam sue quam ipsa esse copie sibi juramento late sue et sibi ultimis quas tulerit

Item ipsa pub^a pro coram se productam obscuabis et obscuri facies nisi falsa simulata et de iure no subsistere et non recipies ab aliqua esse testem nisi salvum sibi et cor depositum

Non proponet aliqd nec proponi permittes durante tpore tui officii tua advocatia seu consilio q̄ tu et socius capitis sui stes et respondeas tuo descripto

Item no recipies ab aliqua esse aliquam pecuniam quam dare debeat in cois sed tui cum effectu juxta forum ad mutuo cum dicti cois q pro tpore fuit nec cois defendere

Item nil recipies nec recipi possi occasione alicui contrarii pro aliqua matria preter expensas vel cautionem si talis cautio solvere tuos labores habitus es et prestandus

Item non facies aliquam expensam ad instantiam alicui tam dicte ville q aliunde nisi principaliter aut q̄ legitime pro ornatu cor in judicio sustinere

Habebis nunq̄ tuo ordinario deputato et assumpto salario pro toto dicto semestre flor. sex denarios monete currentis ad rus. fo. vel singulo flor. currentis in quinque duobus solvis et plus forte no possis quinque in dicti flor. causa cere et memorie libro et aliis scripti ad cor pertinentibus quia curia pro pro opis eius et solutis sibi dicto salario et rem tam de te quo in registro pro tuo ut supra

Item habeby pro quolibet scruto et digna officium Justicharius dicte ville et ville vestre si cum hominibus et rebus eis cū effectu pro vestra nostra dc regia parte tot dies negotij et vbi vbe

Item vestris et dicto ad dictum vestrum officium exercend[um] parvis scruū bali[u]s bonum sonum et sufficientem potest cū virga coram ordine pondens sep liber et valoris scutum libras dem eisdem Sindicis et collegis predicte et relaxare eisdem de dicto vestro salario et suis dū negotia fuerint et ipsis

Item vestris et obligamus ipsi ac debes de suis scripto vestro salario ipsi solvere et inimicis communi dicti cois dimidie et relaxare dictos duos ipsi quos et carlenos qui pupilli ipsi supra dicti sui officij vicecomites ad sonos ipsis ipsi pro scutis S. S. dni. N. pp et solvendi et ipsi communi pro ipsa scutum pp scutis et plus si ita impositis ipsi S. D. N. pp

Item dicū offic ibi demandet ipsi nos cū nostrum expositus primum et vbi dignum et obstinent ne ipsi ipsi nec ipsi ipsi et nichil sibi ipsi et vbi alius dare id administrabis

Item ipsius dominū sui officij stabis ad sindicum qui dicti communis ipsi et ipsius cum sindicis ipsi et cet dependendis plus y domus ipsi ipsi quos fuit et justificamus et obligat tam y administrationis ipsi et ipsius ipsi pro debitis ipsius forisfacte obligamus ipsi ipsi ipsis dicti valli ipsi et vbi valoris cum qui valeat ipsius dominum ipsius ipsi cum sindicis semel et ipsius officij pro dispositus ipsi et si ipsi ipsi ipsi debeat et ne plus nec possit ipsi nisi ipsius officij de ipsi sindicis

predominis de coppis de
vicecomes de ipsi ipsi

Et ego predominus de Coppis dominus de Stiplis pro et tanquam unus nos in dicto ordinamus et nūc nos offs i victorum valliso pro et villa Bilbaonis super de scripsi forum et edictionis et capitol de mm^to sindico et missi scripsi Copiam et exemplum super lamus grinter et appetit et ad fidem et rest premissos signum nostrum apposui i fine

Forma Electionis transmutende ad Vicecomite

Sanctus Massarij Cois Vallistupinj et Ville Balcianj Dilecto Nobis Spe[li] et pre
stantj viro Ser Sanctj Cristofforj Falconi Salutem & prisperos aduota successus
Virtutu tuar Laudabilis fama, qua apud Nos fidedigno Comendatj testi
monio Deuotionis q[tue] tue fidei quam erga statu Sanctj dnj Nri Sce q[ue] Ro. Ecclesie
gerere comprobaris Deq[ue] tue integritate animj tui admodu confidentes Sperantes q[ue]
procul dubio, quod que tue fidei integritati, ac prudentie Comissa erunt Iuste fide
liter ac Moderate exequeris Merito proinde nos inducunt ut te quos possumus ho
noribus & gratijs prosequamur Vacante siquidem Nuperrime Curia Nova huius
ne Comitatus Vallistupinj & ville Balcianj Vicecomitu electione Attendentes q[ue] tale
rum prehiberi animus opa prudentia & integritate hec Nra Respublica Comitas q[ue] ver
sutas augeat Iustitia seruet Sontes depmant Bonos et Iustos ut decet et
exhollantj Inte quidem oculos animj q[ue] Nrj direximus Cuius virtutes longa q[ue] et
perinita bonorum operum ac Iustitie cultus & obseruatia abunde nobis prospect Et
e ad Circhos ter Sanctem anductum, que virtute columus emulatz humero
deligentes Animum Nre q[ue] Reipu[ce] Cois & vniuersitatis Vallistupinj et Ville Balcianj
fortune & districtus eiusdem Pro semestri proxim futuro incipiendo imediate post
eth cum pntj Vicecomitis Nri qui erit Kl[en]dis Januarij mensis proxim futuris anno d[omi]
ni Mccc[o] L xxxij et ut sequitur feliciter finiendo Vicecomite & officialem cum
auctate potate arbitrio & Balia Cumq[ue] salario honoribus oneribus et emolimetis
ac et cum pactis modis coditionib[us] & Capitis consuetis et q[ue] maxime prout alligatis
Capitis q[ue] tibi transmictimus Cotinet Quam quidem electione virum acceptaueris in
ne quod absit ultra tridui nos reddes certiores Quo termino elapso Dcam electione Nullam for
dem habemus tibi q[ue] ipostetum Nullius valoris Roboris efficacie esse Quapropter
tuam hotamus Spectabilitate ut quod hec cotas tra ta libenter & gratanter tibi
cotulit id leto hylarj q[ue] animo suscipias & acceptes et ut optimam ipsem & fidu
cia qua dete fulgemus facto cut debes Comprobes Inquo cuius fidem & te
stimonium has manu nras fieri iussimus & p Nrum ifrascriptu Vicecomite scribi Nri q[ue]
Maioris sigilli impssion munirj Datu castro podij Vallistupinj Impalatio nre
Residentie Die Decembr M[o] Cccc[o] Lxxxi
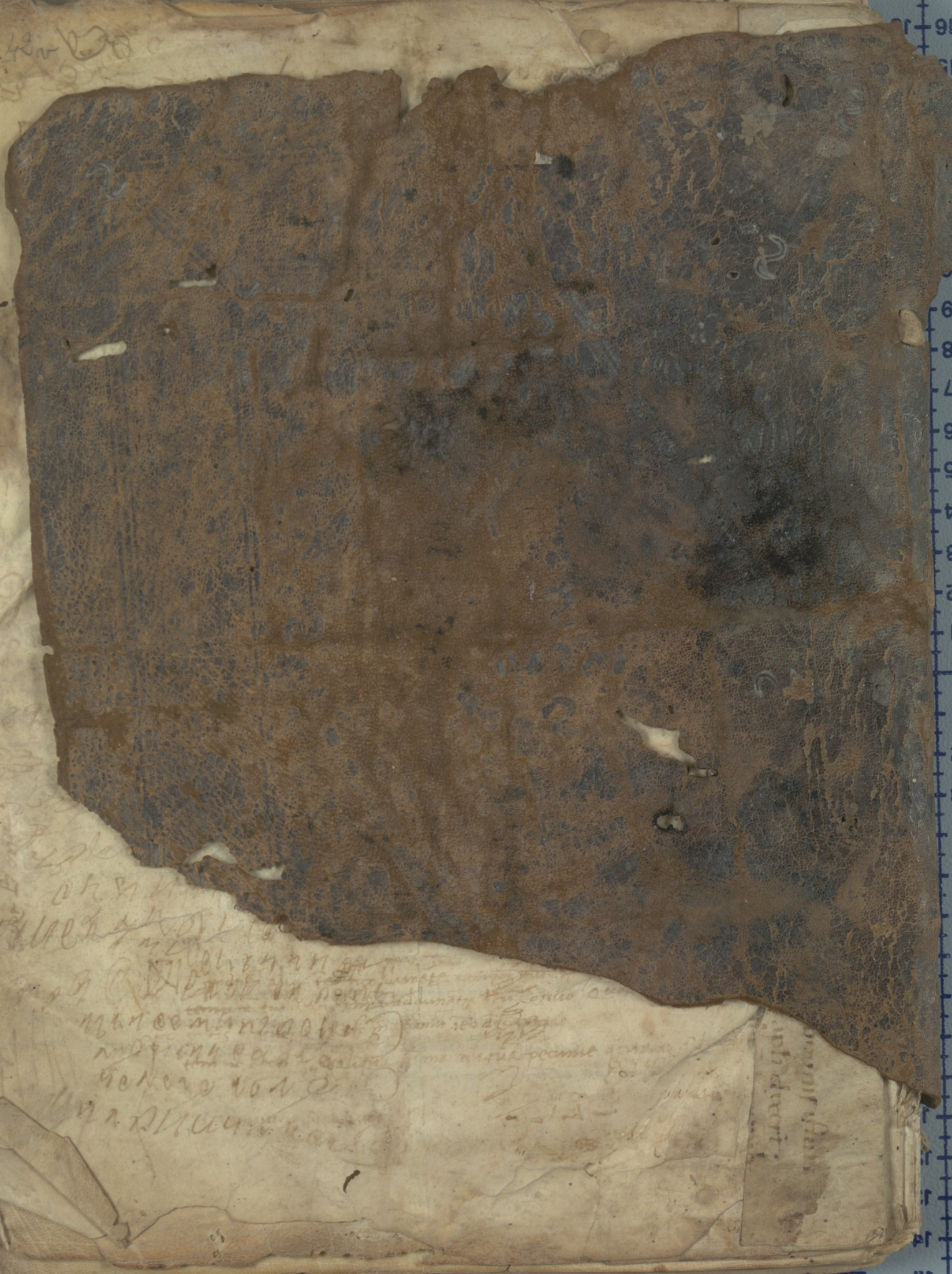
Sanctus et Massarij cois Vallistupini & v[ille] Balciani Faltmanus Branchalup[i]
Falconensis Mag[ist]
ifrascripta est Notula ordo forma & Modus electionis tue Spectabilitatis Ser
quoz tenor et tenor ad hoc officiu nrm Vicecomitatus merito
uocaris & adque manutenenda & seruanda spem teneris & obligaris pretextu
Relationis ejusdem Impmis